Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

Rok 2020 bude investičně rekordní

11
Investice | Investiční plán pro rok 2020 schválen

13
Výlety k vodě s portálem vodarenstvi.cz

5
Zákazníci oceňují kvalitu služeb

ZIMA 2020

Vážení čtenáři,

přeji Vám za společnost SmVaK Ostrava vše dobré do nového roku 2020. Čeká nás všechny jistě mnoho novinek, událostí a více či méně čekaných změn v osobním i pracovním životě, jak už to ostatně v životě bývá.

Při pohledu na titulní stránku čtvrtletníku je zřejmé, že se změnilo i toto médium. Jak graficky, tak mírně obsahově. Nechtěli jsme, aby byly zásahy radikální, nicméně drobné oživení si magazín po čtyřech letech, kdy ho pro Vás vydáváme, jistě zasloužil. Věříme, že se vám jeho nová podoba bude líbit.

Uvnitř časopisu také najdete přílohu, která vznikla ve spolupráci se vzdělávacím a informačním portálem o vodě www.vodarenstvi.cz. Ukazuje, že region, v němž naše společnost působí, je zajímavý v mnoha ohledech. Třeba také jako skvělé místo pro turistiku spojenou s krásami vody.

To základní ale zůstává. Přinášíme nejnovější informace o dění v naší společnosti v uplynulém období a věnujeme se také tomu, co nás letos čeká. A nebude toho málo. Máme připravený rekordní investiční rozpočet a musíme napnout všechny síly, abychom dokázali všechny stavby řádně zadministrovat ve stále složitějším legislativním prostředí, vysoutěžit ve stále náročnějším prostředí ve stavebnictví, především s ohledem na situaci na trhu práce, a nakonec také v termínu a ve vysoké kvalitě dokončit.

Čeká nás také rok, kdy budou témata vody, sucha, vodárenství a příslušné infrastruktury důležitými prvky společenské a politické debaty. Ta už odstartovala řadou návrhů, z nichž některé jsou postupně naplňovány, jiné upřesňovány a další odmítány, v loňském roce. Aktivně se těchto debat účastníme, vnášíme do nich náš úhel pohledu a odborné názory opřené o praktickou zkušenost z fungování vodárenského sektoru u nás.

Hezké zimní dny!

Ing. Anatol Pšenička
generální ředitel

Obsah

3 Aktuálně
Investice a ceny

4 Aktuálně
Úspěchy v koncesích

5 Zákazníci
Průzkum zákaznické spokojenosti

7 Aktuálně
Mítink v Madridu

8 Provoz
Použité oleje a tuky nepatří do odpadu

10 Služby
Likvidace odpadních vod z žump

11 Investice
Modernizujeme infrastrukturu v regionu

13 Výlety k vodě
Speciální příloha vodarenstvi.cz

17 Investice
Modernizujeme infrastrukturu v regionu

18 Povodí Odry
Morávka bude modernizována

19 Odpovědnost
Plaveme v tom spolu! po páté

23 Region
Ocenění pro strom života

25 Zaměstnanci
Bezpečnost i školení

Z první ruky

Vydává: SmVaK Ostrava a.s.,
28. října 1235/169,
709 00 Ostrava-Mariánské Hory

šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt
předseda výkonné redakční rady:
Ing. Anatol Pšenička
redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Petr Šváb
grafická úprava: Tripy.cz
kontakt: marek.sibrt@smvak.cz
evidenční číslo MK ČR E 22377

888 milionů do infrastruktury. Ceny zůstanou pod republikovým průměrem

V roce 2020 plánují SmVaK Ostrava investovat do infrastruktury 683 milionů korun. Jde o nejvyšší částku v historii. Dalších 205 milionů půjde do oprav. Představenstvem byla také schválena nová výše vodného a stočného. Zvýší se o 4,91 % a bude činit 89,26 korun za kubík.

V roce 2020 plánují SmVaK Ostrava investovat do infrastruktury 683 milionů korun. Jde o nejvyšší částku v historii. Dalších 205 milionů půjde do oprav. Představenstvem byla také schválena nová výše vodného a stočného. Zvýší se o 4,91 % a bude činit 89,26 korun za kubík.

Nové ceny od roku 2020

Nová cena za odběr pitné vody (vodné) pro zákazníky na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku a Opavsku bude činit 47,27 korun za metr krychlový včetně 15% DPH, cena za odvádění a čištění odpadních vod (stočné) bude nově 41,99 korun včetně DPH. U vodného představuje meziroční rozdíl 2,21 koruny (4,9 %), u stočného 1,97 koruny (4,92 %). Souhrnně jde o 4,18 koruny, tedy 4,91 % včetně 15% DPH.

Nové vodné a stočné činí celkem 89,26 korun včetně 15% DPH.

„V kalkulaci vodného a stočného pro příští rok se odráží vývoj nákladů například v nutnosti financovat plán obnovy, rozvoje a oprav vodohospodářské infrastruktury, v personální oblasti nebo v provozní oblasti spočívající v rostoucích cenách chemikálií a energií. Naše politika udržuje dlouhodobě výši vodného a stočného několik korun pod celorepublikovým průměrem. Cílem je nadále poskytovat našim zákazníkům vysoce kvalitní služby v požadovaném rozsahu za přiměřené ceny,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Rekordní investice

Společnost investuje v příštím roce do obnovy, modernizace a rozvoje úpraven pitné vody, vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod nejvíce prostředků v historii. Téměř 280 milionů korun poputuje do oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod, více než 258 milionů do vodovodních sítí a téměř 130 milionů do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu.

„Náš investiční plán počítá v následujících letech s dalším navyšováním prostředků do obnovy a rozvoje vodárenské infrastruktury. Za posledních deset let jsme investovali pět a půl miliardy korun a další nemalé prostředky směřovaly do oprav. Například v roce 2020 počítáme s opravami za 205 milionů korun, v roce 2019 jsme na ně vynaložili 171 milionů korun. Celkem tedy do infrastruktury v roce 2020 poputuje 888 milionů korun. V dlouhodobějším výhledu počítáme s kontinuálním nárůstem investic až na 850 milionů korun v roce 2025,“ říká generální ředitel společnosti SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Finalizace modernizace Nové Vsi

Nejvýznamnějšími investicemi do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody – Ostravského oblastního vodovodu – bude dokončení modernizace strojně-technologického zařízení největší beskydské úpravny vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí a pokračování rekonstrukce přivaděče Chlebovice – Staříč – Bělá. Stavba na úpravně vody si vyžádá celkem 125 milionů korun, v roce 2020 půjde o více než 35 milionů na její finalizaci. V případě přivaděče se jedná celkově o 140 milionů, přičemž pro rok 2020 je vyčleněno 39 milionů korun.

Za více než 11,5 milionů korun bude například modernizován historický vodojem v kopřivnické části Mniší. Zahájena bude také rekonstrukce úpravny vody v Odrách, která si v průběhu dvou let celkem vyžádá více než 21 milionů korun.

„Významně investovat budeme také do vodovodních sítí ve větších sídlech – centrech jednotlivých mikroregionů, ale i menších obcích v kraji. Dokončíme modernizaci vodovodu ve Staré Vsi nad Ondřejnicí za více než 15 milionů korun, za více než 14 milionů vyměníme vodovodní řad ve frýdecko-místeckých částech Chlebovice a Lysůvky. Výměna významných vodovodních řadů proběhne například také v Bohumíně – Záblatí nebo Karviné – Fryštátě, kde si stavby vyžádají 12 a 14 milionů korun. Hned, jak to počasí dovolí, začneme z významnou investicí do vodovodu za více než 12 milionů korun v Kružberku,“ dokládá na příkladech technický ředitel SmVaK Ostrava Martin Veselý.

Vodovodní řady se budou modernizovat a měnit například také v Nové Jičíně, Opavě, Vítkově, Příboře, Ženklavě, Havířově, Dětmarovicích, Vratimově, Frýdku-Místku, Vřesině a řadě dalších měst a obcí. Sanací projde také řada vodojemů.

Investice do kanalizací

V oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod budou pokračovat jako investičně nejnáročnější likvidace kanalizačních výustí v Petřvaldu a Doubravě. Obě stavby, které byly zahájeny v roce 2019, vyjdou dohromady na více než 70 milionů korun. V roce 2020 půjde na jejich dokončení zhruba 41 milionů korun.

Pokračovat bude také devadesátimilionová investice do komplexního odkanalizování a vybudování čistírny odpadních vod v Dobroslavicích nad Hlučínským jezerem. V roce 2020 bude směřovat na dokončení stavby více než 27 milionů korun.

Významné investice budou alokovány také do kanalizačních sítí. Za 22 milionů korun bude zkapacitněna kanalizační stoka v Hukvaldské ulici ve Frýdlantu nad Ostravicí. Více než 17 milionů korun je připraveno pro rekonstrukci kanalizačního sběrače v Karviné - Fryštátu, za 10 milionů bude rekonstruována stoka v Hornické ulici v Těrlicku. Zahájeny budou například také intenzifikace čistírny odpadních vod v Bílovci nebo výstavba dosazovací nádrže v čistírně odpadních vod v Kopřivnici.

Úspěch v koncesním řízení ve Vratimově

Společnost SmVaK Ostrava byla úspěšná v koncesním řízení a bude i nadále provozovat kanalizační infrastrukturu a čistírnu odpadních vod ve Vratimově-Horních Datyních. Smlouva je uzavřena pro období od počátku roku 2020 do konce roku 2029.

Na území Vratimova je část kanalizace ve vlastnictví SmVaK Ostrava, část je ve vlastnictví města, ta byla vybudována ve dvou etapách s podporou evropských prostředků v Operačním programu Životní prostředí 2007 - 2013.

Během prvního projektu *Odkanalizování části Vratimova* byly vybudovány tři kilometry kanalizace a jedna čerpací stanice. Z ní jsou splaškové vody výtlakem napojeny na kanalizaci v majetku naší společnosti, odkud jsou dále svedeny na Ústřední čistírnu odpadních vod Ostrava provozovanou společností Ostravské vodárny a kanalizace.

V průběhu druhého dotačního projektu s názvem *Odkanalizování Vratimova – Horních Datyň I. etapa* bylo budováno 6,37 kilometru kanalizace a čistírna odpadních vod s kapacitou 2000 ekvivalentních obyvatel. Do ní jsou odváděny všechny splaškové vody z nově vybudované kanalizace Horních Datyň.

Obě části nově vybudované infrastruktury provozovaly od počátku roku 2015 SmVaK Ostrava. Z formálních důvodů, aby bylo možné pokračovat v administraci připravovaného projektu *Odkanalizování Horních Datyň II. etapa,* který je financován díky Operačnímu programu Životní prostředí 2014-2020, byla na jaře 2017 uzavřena dohoda mezi SmVaK Ostrava a městem Vratimov o ukončení stávající koncesní smlouvy. Posledně zmiňovaná dotační stavba je v současnosti ve výstavbě. Díky tomuto projektu by měla být odkanalizována velká většina nemovitostí v Horních Datyních. Bude vybudováno 10,17 kilometru gravitační kanalizace, 920 metrů gravitačních přípojek, 654 metrů výtlaků a 3 kanalizační čerpací stanice. Zkolaudováno by mělo být do konce roku 2021.

Koncese tak zahrnuje provozování celkem 19,45 kilometru kanalizační sítě. Například v roce 2020 se předpokládá objem 28 tisíc kubíků odpadních vod, který by měl postupným napojování dalších lokalit stoupat až na více než 58 tisíc kubíků v roce 2023. Tyto hodnoty zahrnují i lokalitu Řepiště – Rakovec se zhruba 25 nemovitostmi a restaurací, které budou na nově budovanou infrastrukturu v Horních Datyních napojeny (bude se jednat o 1 300 a postupně až 3 200 kubíků ročně). I zde uspěla v koncesním řízení společnost SmVaK Ostrava, jak se můžete dočíst v tomto vydání magazínu.

Úspěch v Řepištích

Společnost SmVaK Ostrava uspěla v soutěži o provozovatele čistírny odpadních vod a kanalizace v obci Řepiště na Frýdecko-Místecku. O infrastrukturu se bude starat od počátku roku 2020 následujících deset let.

Obec budovala s využitím dotačních prostředků z Operačního programu Životní prostředí dvě etapy kanalizační infrastruktury. *„Během první etapy bylo vybudováno 4390 metrů gravitační oddílné kanalizace, na kterou se napojí 140 rodinných domů, základní a mateřská škola, obecní úřad nebo sportovní areál TJ Řepiště. Předpokládá se napojení zhruba 630 obyvatel prostřednictvím 150 přípojek,“* říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka. Během této etapy byla vybudována také nová čistírna odpadních vod s projektovanou kapacitou až pro 800 ekvivalentních obyvatel, která se nachází při příjezdu do obce od Vratimova.

Čistírna odpadních vod v Řepištích je navržena pro čištění odpadních vod splaškového charakteru z běžné obecní zástavby, bez vlivu odpadních vod průmyslových, nebo zemědělských. Technologicky se jedná o čistírnu třístupňovou, mechanicko-biologickou. Biologické čištění je založeno na principu nízko zatěžované aktivace s předřazenou denitrifikací, nitrifikací. Biologická část se skládá z jedné denitrifikační nádrže, jedné nitrifikační nádrže, jedné dosazovací nádrže a kalového hospodářství.

Čistírna je projektována na 43 800 metrů krychlových za rok.

Během další etapy, která se týká obecní části Rakovec a ulic Lipová a V Údolí, bylo vybudováno 912 metrů gravitační oddílné kanalizace, na níž bude napojeno 25 rodinných domů a restaurace. Celkem by mělo jít o více než 100 obyvatel. Odpadní voda

odsud směřuje do čistírny odpadních vod ve Vratimově – Horních Datyních. Předpokládá se 3 200 metrů krychlových vyčištěné odpadní vody za rok.

Součástí koncese je také provozování dešťové kanalizace a šesti volných výustí.

Domácnosti, firmy i obce oceňují kvalitu a spolehlivost dodávek pitné vody

Téměř 91 % domácností hodnotí pozitivně činnost SmVaK Ostrava, 92 % dotazovaných příznivě hodnotí kvalitu pitné vody.

Pozitivně vnímá SmVaK Ostrava 95 % dotazovaných představitelů měst a obcí a 92 % zástupců firemního sektoru, kteří výrazně příznivě hodnotili také vystupování zaměstnanců vodárenské společnosti při řešení provozních záležitostí (99 %). 100 % respondentů z řad obcí je spokojeno s přístupem a profesionalitou zaměstnanců SmVaK Ostrava při řešení provozních záležitostí, v případě podnikatelského sektoru jde o 99 % dotazovaných. Vyplývá to z průzkumu zákaznické spokojenosti, který realizovala na podzim roku 2019 agentura Respond & Co. v lokalitách Moravskoslezského kraje, kde vodárenská společnost působí.

„Příznivého hodnocení zákazníky si velice vážíme, protože jejich spokojenost je klíčovým parametrem úspěšnosti fungování naší společnosti. Průzkum jsme realizovali opět po dvou letech, a to, že se v tomto ohledu hodnocení ze strany domácností, měst nebo podnikatelského sektoru nezměnilo, je pro nás potvrzením toho, že naše úsilí o udržování úrovně služeb na vysoké úrovni, případně jejich další zkvalitňování, jde správným směrem. Například všichni zástupci municipalit uvedli, že jsou spokojeni s profesionalitou a přístupem našich zaměstnanců, s nimiž řeší praktické provozní záležitosti. To mě těší a zároveň to beru jako výzvu pro další práci,“ říká generální ředitel SmVaK Anatol Pšenička.

Jak vnímáte společnost SmVaK Ostrava?

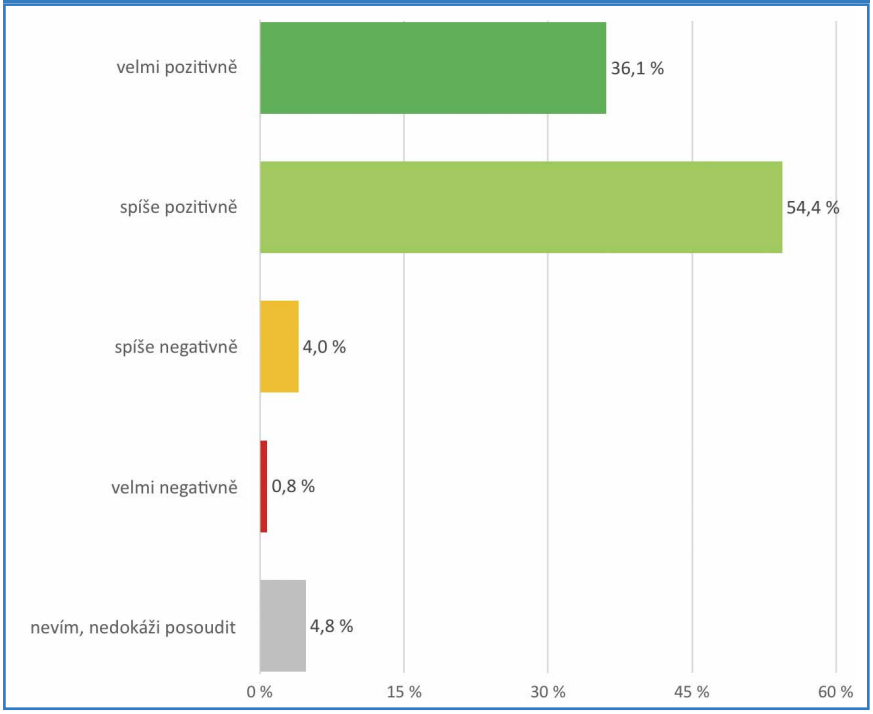

Kvalita hodnocena pozitivně

92 % dotazovaných domácností považuje dodávanou pitnou vodu za kvalitní, pozitivně ji reflektuje také 94 % zástupců firemního sektoru a 97 % představitelů municipalit. *„Kvalita pitné vody v regionu je dlouhodobě jednou z nejlepších v České republice. Je to dáno jednak kvalitou zdrojů v podobě údolních nádrží Šance, Morávka a Slezská Harta – Kružberk, ale také vynikající úrovní našich úpravárenských provozů. Poté, kdy jsme v uplynulých letech výrazně modernizovali strojně-technologické zařízení naší největší úpravny vody v Podhradí u Vítkova, v současnosti za téměř 125 milionů probíhá investice do strojně-technologického zařízení v největší beskydské úpravně pitné vody v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí,“* vysvětluje Pšenička.

8 % domácností vnímá vodu jako spíše nekvalitní. Za nejčastější problém považují to, že voda teče mírně rezavá. *„To ale souvisí spíše s vnitřními rozvody v domech, tedy stavem infrastruktury za vodoměrem než s kvalitou dodávané vody. Pravidelně provádíme rozbory surové vody před úpravou, v průběhu úpravárenského procesu i vody upravené. Probíhají také analýzy pitné vody u zákazníka (odběry z kohoutku). Výsledky rozborů kvality jsou každý týden zveřejňovány na stránkách www.smvak.cz dle sledovaných parametrů, jednotlivých upraven vody, nejvýznamnějších vodojemů i oblastí, které jsou vodou zásobovány,“* říká ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Konář.

Jaký je váš názor na kvalitu pitné vody z vodovodu?

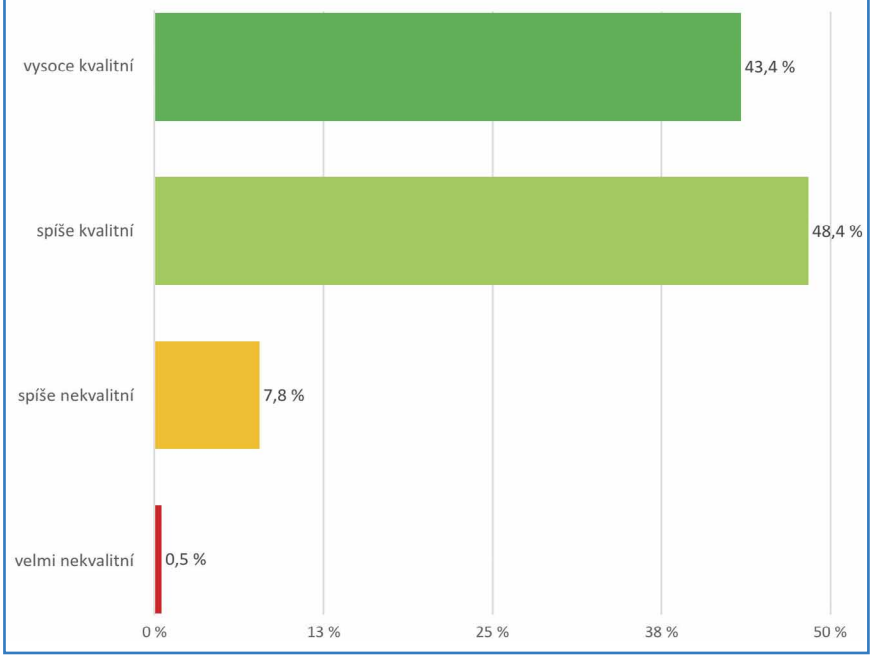

Poruchy odstraňujeme rychle

Podle 93 % domácností se poruchy v dodávkách pitné vody vyskytují málo často, podle dvou třetin z nich pak vůbec. Pozitivní skutečností je to, že 95 % dotázaných, kteří se s poruchou setkali, navíc uvádí, že jsou odstraňovány zaměstnanci SmVaK rychle. Podle 90 % představitelů obcí se poruchy nevyskytují vůbec, nebo pouze zřídka. 93 % z nich je také spokojeno s tím, jak jsou poruchy, v případě, že se vyskytnou, odstraňovány.

„Těší nás, že 93 % představitelů municipalit, kde se objevily poruchy na vodovodní síti, uvádí, že byly našimi zaměstnanci odstraněny rychle. V případě poruch kanalizace jde dokonce o 99 %. Totéž deklaruje 96 % zástupců firemního sektoru shodně u dodávek pitné vody i odvádění vody odpadní. Všichni podnikatelé navíc uvedli, že nemají ve svém podniku žádný problém s odváděním odpadní vody a fungováním kanalizace. V případě obcí šlo o 94 %, což je obdobná hodnota jako při minulém průzkumu před dvěma lety. S fungováním čistírny odpadních vod neprojevil nespokojenost žádný představitel obce,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Pozitivním výsledkem je také to, že 92 % obcí nepociťuje žádný nedostatek v informování ze strany SmVaK Ostrava, v případě firemního sektoru jde dokonce o 97 %.

Při porovnání s dalšími síťovými sektory (telefonní síť, plyn, elektřina) hodnotili respondenti z řad municipalit spolupráci s vodárenskou společností nejpozitivněji (87 % spokojenosti). Stejného výsledku bylo dosaženo také v případě podnikatelského segmentu.

Jak jste spokojen(a) s odstraňováním poruch spojených s dodávkami pitné vody?

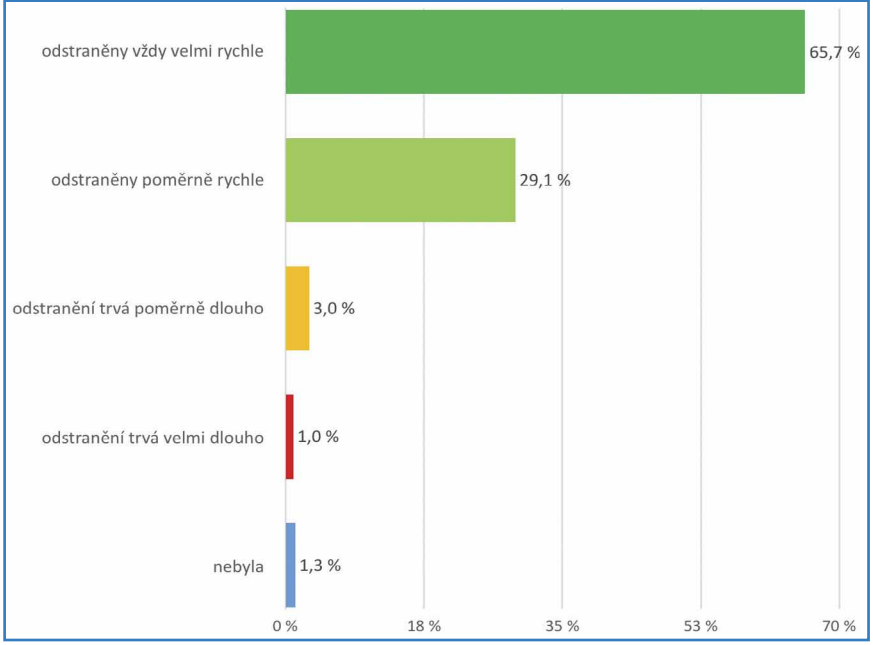

59 % zástupců domácností tvrdí, že ví, kolik platí za vodné a stočné, což představuje v porovnání s průzkumem z roku 2017 nárůst o 8 %. Ale stále je to o 10 % méně než před čtyřmi lety. *„Lidé, kteří uvedli, že ví, kolik za vodu platí, se ve svých odpovědích poměrně výrazně mýlili, když v průměru uváděli cenu o devět korun na kubík vyšší, než odpovídá realitě. Deklarace znalosti nemusí vždy znamenat, že je orientace v problematice cen správná. I to může být jedním z důvodů, proč považuje třetina respondentů cenu za odpovídající, zatímco 59 % lidí, což je o 2 % méně než před dvěma lety, ji považuje za vysokou,“* říká ředitel výzkumné agentury Respond & Co Ondrej Gažík.

Jaký je váš názor na poruchy spojené s dodávkami pitné vody?

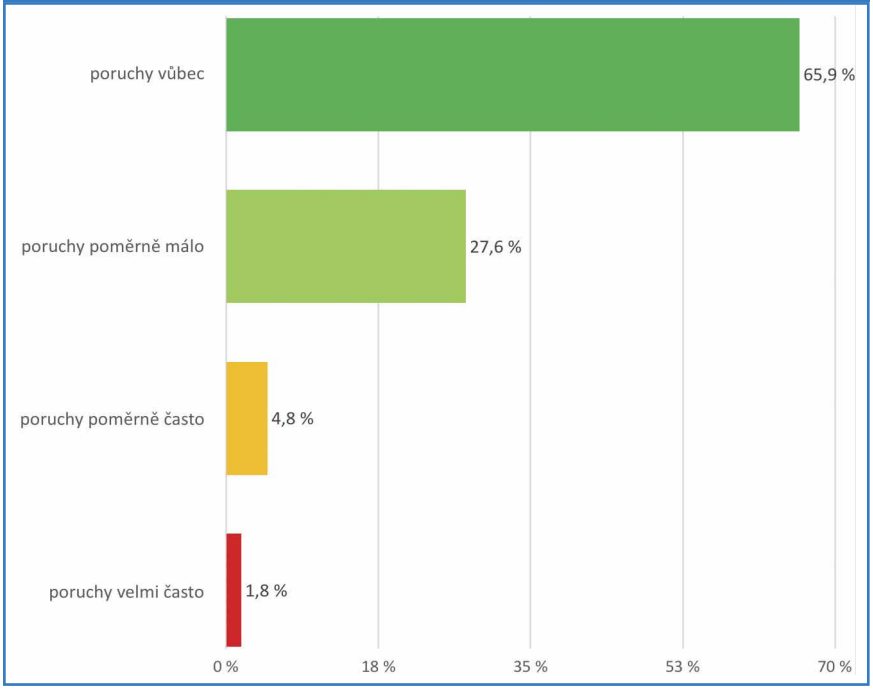

Kdo kupuje balenou vodu?

Dlouhodobě se nemění fakt, že téměř polovina lidí si občas kupuje domů balenou vodu (50 % v roce 2011, 46 % v roce 2017 a 47 % v roce 2019). *„Oproti tomu pravidelně si k pití kupuje balenou ochucenou vodu pouze 8 % respondentů, což představuje oproti průzkumu z roku 2017 pokles o 13 %. 40 % lidí si ochucenou balenou vodu nekupuje nikdy, protože je podle nich buď drahá, nebo její kvalita není vyšší než v případě vody kohoutkové,“* popisuje Gažík.

Podle 94 % dotazovaných v domácnostech se SmVaK Ostrava stará dobře o vodárenskou infrastrukturu. *„Lidé také velmi pozitivně hodnotili profesionalitu našich zaměstnanců na zákaznických centrech, kdy si vysloužili výrazně lepší známku než například centra telefonních operátorů nebo dodavatelů elektřiny. Respondenti jsou také spokojeni s pracovníky, kteří jim odečítají údaje na vodoměru. Kdybychom použili stupnici známkování jako ve škole, vysloužili si průměrnou známku 1,3. Dotazovaní se pozitivně vyjadřovali k vstřícnému chování a profesionalitě našich kolegů. Na to jsem hrdý a beru to jako výzvu k další práci tímto směrem,“* říká Pšenička.

Průzkum mezi 900 domácnostmi proběhl v říjnu loňského roku. Ve stejném období proběhlo také dotazování zástupců 100 měst a obcí v regionu a 100 představitelů podnikatelských subjektů.

Mezinárodní setkání manažerů Aqualie v Madridu

V předvánočním období se v sídle společnosti Aqualia v Madridu konalo první oficiální mezinárodní setkání manažerů odpovědných za aktivity této skupiny v jednotlivých zemích, kde působí. SmVaK Ostrava zastupoval generální ředitel Anatol Pšenička, který stejně jako jeho kolegové z dalších zemí vystoupil s prezentací, kde představil Českou republiku a její pozici v Evropě, informoval o situaci ve vodárenském sektoru a legislativním prostředí, které s ní souvisí. Detailněji se zaměřil na aktivity SmVaK Ostrava v regionu, vztahy s municipalitami a veřejným sektorem, snahy o rozšíření aktivit v neregulovaném byznysu se zaměřením na vodu a na výzvy, které před společností v dalším období stojí. Ty se kromě často celospolečensky zmiňovaného tématu sucha týkají také nových legislativních návrhů například v oblasti nakládání s odpadními vodami a zpřísňování požadavků kladenými na čistírenské kaly nebo parametry vyčištěné vody.

„První den v prostorách sídla společnosti v Las Tablas v Madridu se shromáždil velký počet osob odpovědných za řízení aktivit skupiny Aqualia v různých zemích světa, aby prezentovaly, jak se jim daří řešit úkoly, které před nimi v jejich společnosti stojí. Manažeři aktivně vystoupili se svými prezentacemi, kde referovali o situaci ve vodárenství v jejich zemi a výzvách, které před oborem stojí. Probírala se témata jako firemní kultura, bezpečnost, dodržování předpisů, personální politika, strategie rozvoje, investice nebo legislativní prostředí,“ vysvětluje zaměstnanec oddělení komunikace společnosti Aqualia Alberto Justel Lera.

Setkání s bývalými zaměstnanci

Stejně jako v uplynulých letech proběhla na konci roku 2019 setkání s bývalými pracovníky SmVaK Ostrava, kteří již odešli do důchodu. V třetím listopadovém týdnu se v jednotlivých okresních městech, kde má společnost své provozy a střediska, akcí zúčastnilo 250 bývalých zaměstnanců. To představuje zhruba 40 % z celkem 600, kteří jsou v evidenci společnosti a byli osloveni.

„Naši bývalí kolegové ocenili, že jsme pro ně akci zorganizovali a že si na ně udělali čas zástupci vedení společnosti, aby je stručně informovali o tom, co je v naší společnosti nového, jaké vykazuje výsledky, jakými změnami prochází vodárenství u nás, ale také například to, zda se nás nějak dotýkají problémy se suchem, případně zpřísňující se legislativa pro oblast čistírenství. Bylo patrné, že se bývalí vodaři živě zajímají také o to, jakým způsobem politická reprezentace k vodohospodářskému sektoru přistupuje, jaká opatření byla přijata, o jakých se diskutuje a jaká jsou plánována pro další období,“ vysvětluje personalistka SmVaK Ostrava Zdenka Kuchařová. Podle ní se počítá s akcí pro bývalé zaměstnance i v roce 2020. Řada z nich projevila zájem o to, zda by ho bylo možné uspořádat v jarním období, kdy by bylo možné díky příjemnějšímu počasí a klidnějšímu období mimo začátek vánočního shonu počítat s vyšší účastí.

Zbytky hodování nepatří do kanalizace! Buďme odpovědní

Výraznou mediální pozornost vzbudila předvánoční kampaň SmVaK Ostrava, která vyzývala obyvatele moravskoslezského regionu, aby během vánočních a novoročních oslav nezaměňovali odpad v domácnostech a domech s odpadkovým košem. Některé látky a předměty do kanalizační sítě opravdu nepatří a my jsme to vysvětlovali například v Dobrém ránu České televize, ve zpravodajství ČT nebo v Deníku.

Rizikové Vánoce

Kanalizace totiž není odpadkový koš. Do čistíren odpadních vod SmVaK Ostrava kanalizační sítí přitéká dlouhodobě velké množství látek a předmětů, které do odpadu rozhodně nepatří. Způsobují problémy na strojích a zařízeních, zvyšují náklady a zatěžují životní prostředí. Advent, dny vánočního hodování a novoroční oslavy jsou v tomto ohledu jedním z nejrizikovějších období. Proto jsme se na toto období zaměřili i v letošním roce a snažili se působit na obyvatele v regionech, kde SmVaK Ostrava působí, aby k celé záležitosti přistupovali odpovědně. Navíc v období, kdy stále větší počet měst a obcí nabízí řešení, jak likvidovat použité tuky a oleje ekologickým a efektivním způsobem ve sběrných nádobách nebo v místech, k tomuto účelu zřízených. Striktní v tomto ohledu začíná být také legislativa, která nově municipalitám určuje, že musí zajistit ekologický sběr použitých tuků a olejů na svém území.

Konec roku je pravidelně obdobím, kdy do čistíren odpadních vod v celé zemi přitéká zvýšené množství látek a předmětů, které do kanalizační sítě v žádném případě nepatří. SmVaK Ostrava dlouhodobě vyzývají k odpovědnému chování. To zamezí tomu, aby bylo poškozováno potrubí a další zařízení v kanalizační síti, zatěžováno životní prostředí a vznikaly technické problémy při odvádění a čištění odpadních vod. Množství nepatřičných látek přitékajících kanalizací do čistíren se dlouhodobě nesnižuje.

Řiďme se kanalizačním řádem

V třídění plastů, skla nebo papíru patří Česká republika k evropským premiantům, lidé by se měli zamyslet také nad tím, že odpad v kuchyni, umyvadlo v koupelně nebo toaleta nejsou odpadkovým košem. To, co je možné do kanalizace vypouštět, jednoznačně určuje kanalizační řád. Ten zohledňuje specifika jednotlivých oblastí z hlediska odvádění odpadních vod, protože podmínky se můžou lišit například v důsledku umístění některých provozů produkujících specifický typ odpadních vod. V obecných parametrech se však kanalizační řády všude shodují. Házet do odpadu jakékoliv jiné látky a předměty povolené není.

„Velké problémy v odpadní vodě způsobují oleje a tuky, které do ní velká část lidí běžně vylévá. Při smažení vánočních kaprů a řízků to platí o to víc a důsledky jsou o to horší. Tukové částice se při ochlazení shlukují, srážejí a nabalují na sebe další odpad. V potrubí vzniká odolný materiál, který je může zneprůchodnit. Hroudy tuku v kanalizačních stokách také poškozují a ucpávají čerpadla. Tuk se nalepuje na stěny potrubí stok, nastává chemická reakce a vzniklé sloučeniny urychlují korozi. Použité tuky a oleje patří do sběrných dvorů, kde je města a obce přijímají. Některá města v našem regionu jsou navíc v tomto ohledu velmi odpovědná a pomáhají problém řešit instalací kontejnerů pro použité jedlé oleje a tuky, které jsou dále recyklovány a využívány,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka.

Co do kanalizace nepatří?

- Oleje a tuky používané především v kuchyni, ale i při dalších domácích pracích;
- Pevné předměty;
- Zbytky potravin (biologický odpad);
- Hygienické potřeby (vlhčené ubrousky, tyčinky do uší…);
- Chemikálie a další nebezpečné látky (barvy, ředidla, oleje, ropné látky, čisticí prostředky atd.);
- Léky (patří zpět do lékárny)

Nejen tuky nepatří do odpadu

Komplikace způsobují také zátky od lahví a jiné předměty, které na sebe v potrubí nabalují další odpady. Do kanalizace v žádném případě nepatří hygienické potřeby, jako jsou vlhčené ubrousky a tyčinky do uší, nebo textilie, které se používají při úklidu. Toaletu by si také lidé neměli plést s odpadkovým košem pro zbytky potravin a jídla. *„Slouží jako potrava pro hlodavce, kteří ve stokách žijí a díky dostatečnému přísunu stravy se mohou nekontrolovatelně množit. My pak musíme na jaře během plošných deratizací a na podzim při ohniskových deratizacích jejich počet eliminovat na únosnou mez,“* vysvětluje Tlolka.

Kanalizace rovněž neslouží k likvidaci nevyužívaných léků, chemikálií, ředidel nebo zbytků barev. Když se dostanou do odpadní vody, mohou narušit fungování čistírny odpadních vod, způsobit ekologickou havárii a částečně projít čistírenským procesem dále do vodních toků.

Důležité je vzdělávání

„Z našeho pohledu jde o zásadní problém. Negativní jsou dopady na životní prostředí, ale také na samotný provoz zařízení, která lidskou nezodpovědností trpí. Látky a předměty, které do odpadní vody nepatří, způsobují technické problémy a proces odkanalizování a čištění odpadních vod prodražují. To má ve svém důsledku dopad na peněženku každého z nás v částce, kterou platíme za odvádění odpadní vody (stočné). Kanalizační síť slouží k odvádění odpadních vod, nikoliv odpadků, ať již v jakémkoliv skupenství.

Nová verze našeho vzdělávacího programu pro školy o významu vody pro člověka a životní prostředí s názvem Planeta Oxidan se koncentruje na problematiku odpadních vod a nakládání s odpady. Tímto způsobem působíme na uvažování dětí v nejvyšších třídách základních škol a v prvních ročnících gymnázií. Děti můžou být v tomto ohledu příkladem svým rodičům, kteří této problematice nevěnují dostatečnou pozornost,“ vyzývá k odpovědnosti generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Kam s odpadem?

- Chemikálie, barvy, ředidla – sběrný dvůr
- Léky – lékárna
- Kuchyňské oleje – sběrný dvůr, speciální kontejner (odnést přelitý do plastové lahve)
- Zbytky potravin – směsný odpad (odpadkový koš), kompost, kontejner na biologický odpad
- Hygienické potřeby – směsný odpad (odpadkový koš)
- Motorové oleje – sběrný dvůr, některé benzínové pumpy
- Baterie, žárovky – sběrný dvůr, některé obchody s elektronikou a domácími potřebami
- Plastové lahve – kontejner na tříděný odpad, sběrný dvůr
- Papír – kontejner na tříděný odpad, sběrný dvůr
- Sklo – kontejner na tříděný odpad, sběrný dvůr

SmVaK Ostrava: Likvidujte odpadní vody pohodlně, efektivně a legálně!

PRÁVO Deník Právo přinesl text o službě, kterou SmVaK Ostrava vychází vstříc lidem, kteří nejsou napojeni na veřejnou kanalizaci. Od října do listopadu vyjížděly vozy vodárenské společnosti k těm, kteří si objednali vývoz žump a septiků. Oproti obvyklým vývozům, které probíhají průběžně, mohli lidé ušetřit finance za dopravu v případě, že se domluvili například se svými sousedy na sdíleném vývozu. Zájem o službu byl značný, bude se v ní proto pokračovat na konci zimy a začátku jara.

Největší vodárenská společnost v regionu připravila novou službu pro ty, kteří nejsou napojeni na kanalizaci pro veřejnou potřebu

Odpadní vody z domácností, které nejsou napojeny na kanalizaci pro veřejnou potřebu, je nezbytné likvidovat odpovědně k životnímu prostředí a také s dodržením pravidel, která udává stále se zpřísňující legislativa. Veřejné instituce navíc deklarují zvýšenou přísnost při kontrole jejího dodržování.

SmVaK Ostrava nově připravily flexibilní systém, jak efektivně, pohodlně a za odpovídající cenu pomoci lidem v lokalitách v Moravskoslezském kraji, jejichž nemovitosti nejsou napojeny na kanalizaci pro veřejnou potřebu. Startuje se 22. října v beskydských obcích v údolí mezi masivem Lysé Hory a Ropice, kdy budou kanalizační auta vyvážet odpadní vody z obcí od Morávky přes Raškovice až po Dobrou na Frýdecko-Místecku. Následovat budou další oblasti. Na konci října Třinecko, v listopadu pak Opavsko, Karvinsko a Novojičínsko.

SmVaK Ostrava o možnostech, kdy je v jednotlivých částech našeho regionu možné si zvýhodněnou službu objednat, informuje prostřednictvím svých internetových stránek a prostřednictvím všech obcí, kterých se to týká. Ty obvykle informace zveřejňují na obecních vývěskách, sociálních sítích a internetových stránkách.

Služba blíže lidem: pohodlnější a levnější

„Z naší diskuze se zástupci měst a obcí vyplynulo, že vlastníci nemovitostí, nenapojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu, si často nevědí rady s tím, jak správně a legálně odpadní vody z domácnosti likvidovat. Chceme jim vyjít vstříc a rozčlenili jsme region do logických tras, podle nichž budeme ve vybrané dny připraveni reagovat na požadavky místních lidí. To samozřejmě předpokládá spolupráci s příslušnými městy a obcemi, aby byla zajištěna dostatečná informovanost jejich obyvatel. Stejně tak to předpokládá naši flexibilitu v nasazení vozů, které jsou k tomu účelu určeny. Systém jsme navíc připravili tak, že v případě, kdy se lidé – například sousedé - v některé z obcích domluví, že mají o vývoz žump nebo septiků zájem, ušetří za dopravu, jejíž náklady budou navzájem sdíleny,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Co s odpadními vodami?

Mezi lidmi panují nejasnosti týkající se toho, jaké jsou zákonné požadavky na zneškodňování a likvidace odpadních vod. *„Za povolené zneškodňování odpadních vod je považováno napojení nemovitosti prostřednictvím kanalizační přípojky do kanalizace pro veřejnou potřebu, která může být splašková nebo jednotná,“* říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka. Druhým způsobem, je využít k tomu určeného vodního díla, především domovní čistírnu odpadních vod.

Především v menších obcích a rozptýlené zástavbě je možná akumulace odpadních vod v bezodtokových jímkách. *„Majitelé nemovitostí jsou povinni zabezpečit zneškodnění těchto vod tak, aby nebyla ohrožena kvalita povrchových a podzemních vod, to znamená, že jímka musí být vodotěsná. Na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí musí vlastník doložit způsob zneškodnění odpadních vod,“* vysvětluje Tlolka.

Řada lidí se stále v souladu s legislativou nechová a riskuje tak vysoký finanční postih. Nejhorším, ale bohužel stále poměrně rozšířeným způsobem likvidace odpadních vod je jejich přímé vypouštění do povrchových či podzemních vod. Jde o jednoznačné porušení příslušného zákona.

Riziku sankce se vystavují také lidé, kteří likvidují odpadní vody tak, že vyvezou žumpu nebo septik na pole, zahradu, do lesa, nebo dokonce přímo do vodního toku. Jde o přestupek, který může být penalizován ze strany příslušného vodoprávního úřadu, nebo České inspekce životního prostředí.

Odpovědná likvidace odpadních vod

Častým argumentem při sporných situacích bývá to, že si majitelé objednali vývoz žumpy u některé z firem nabízejících tuto službu, nicméně nemají jasný přehled o tom, kde odpadní vody končí. Vždy je nutné si tuto službu objednat u společnosti, která má k této činnosti oprávnění. *„Lidé by si zároveň měli uchovávat tyto faktury nebo smlouvy. V nich by mělo být uvedeno, v jakém množství a ve které čistírně byly odpadní vody zlikvidovány,“* vysvětluje Tlolka.

Lidé neuspějí ani v případě, že si vývoz žumpy objednají pouze jednou za několik let a argumentují dostatečností tohoto postupu. Objem zlikvidovaných vod by měl odpovídat množství dodané pitné vody do nemovitosti. *„To lze jednoduše zkontrolovat prostřednictvím údajů vodoměru vlastníka,“* uzavírá Tlolka.

185 milionů do vodárenství na Frýdecko-Místecku

Nejvíce prostředků, více než 35 milionů korun, poputuje do dokončení rekonstrukce největší úpravny vody v Beskydech v Nové Vsi u Frýdlantu za zhruba 125 milionů korun

Nejvíce prostředků, více než 35 milionů korun, poputuje do dokončení rekonstrukce největší úpravny vody v Beskydech v Nové Vsi u Frýdlantu za zhruba 125 milionů korun

Do páteřního výrobního a distribučního systému výroby pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu – bude v roce 2020 na Frýdecko-Místecku alokováno více než 80 milionů korun. Do vodovodů v jednotlivých městech a obcí půjde téměř 42 milionů, do oblasti odvádění a čištění odpadních vod pak zhruba 64 milionů korun. Některé stavby zahájené v uplynulých letech budou dokončeny, jiné naopak zahájeny. Celkem se jedná o projekty za 425 milionů korun.

Dokončení modernizace Nové Vsi

„U Ostravského oblastního vodovodu dokončíme modernizaci úpravny vody v Nové Vsi za téměř 125 milionů korun. V uplynulých letech jsme za 50 milionů korun také komplexně zmodernizovali kalové hospodářství a opravili fasádu budovy. Úpravna je opět krásnou dominantou podbeskydské krajiny nad Frýdlantem. Pokračovat bude rekonstrukce přivaděče pro Frýdecko-Místecko v trase Chlebovice – Staříč – Bělá, kterou dokončíme v příštím roce. Tato významná stavba představuje náklady zhruba 140 milionů korun. Stranou naší pozornosti nezůstává ani druhá největší úpravna vody na Frýdecko-Místecku ve Vyšních Lhotách. Za více než dva miliony korun zde zrekonstruujeme technologické zařízení dávkování oxidu chloričitého. Za zhruba dva a půl milionu korun provedeme také stavební úpravy a úpravy elektroinstalace u vodojemu nad Frýdkem-Místkem,“ vysvětluje generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Desítky milionů do vodovodů

Modernizace vodojemů, vodovodních řadů, kanalizačních sítí, čistíren odpadních vod a související infrastruktury budou probíhat v řadě měst a obcí Frýdecko-Místecka.

„Finančně nejnáročnější stavbou bude výměna a zkapacitnění páteřního řadu pro okrajové lokality Frýdku-Místku - Chlebovice, Zelinkovice a Lysůvky - kvůli jeho nedostatečné kapacitě a častým problémům s tlakem. Náklady na výměnu 778 metrů vodovodu z tvárné litiny a související infrastruktury přesáhnou 14 milionů korun. Měnit vodovod s náklady přesahujícími dva a půl milionu korun budeme také ve Vratimově na ulici Na Příčnici.

Ve Staré Vsi nad Ondřejnicí dokončíme rekonstrukci 1350 metrů vodovodu z tvárné litiny s nevyhovujícími tlakovými poměry a nedostatečnou kapacitou v důsledku zainkrustování potrubí. Stavba celkem vyjde na více než 15 milionů korun. Několik modernizačních akcí nás čeká také v centru oblasti – ve Frýdku-Místku,“ dokládá příklady ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Konář.

Ve Frýdku-Místku se bude modernizovat vodovodní síť například v ulici ČSA, na 3,7 milionu korun vyjde rekonstrukce vodovodu v ulicích Novodvorská, Jana Čapka a M. Tyrše.

V Bruzovicích u fotbalového hřiště proběhne za téměř tři a půl milionu korun výměna ocelového a litinového potrubí v délce zhruba 1145 metrů za vodovod z polyetylenu. Stavba bude provedena bezvýkopovou technologií řízeného vrtání, čímž bude minimalizován dopad stavby na povrch a kvalitu života lidí v oblasti.

Za více než dva miliony korun dojde k výměně vodovodu ve Sviadnově v ulicích Milíčova a Rybářská. Výměnou potrubí z šedé litiny za tvárnou litinu dojde ke zlepšení kvality dodávané vody.

Vodovodní infrastruktura se bude modernizovat také v Třinci v ulici U Splavu, v Krmelíně nebo Komorní Lhotce.

Nové odvodňování kalů

Stavební a technologické úpravy čekají také kanalizační síť a čistírny odpadních vod na Frýdecko-Místecku.

„V čistírně odpadních vod v Třinci bude za téměř šest milionů rekonstruována kogenerační jednotka využívající plyn, který se uvolňuje z čistírenského kalu, pro výrobu elektřiny a tepla. Pokračovat bude také modernizace odvodňování kalu, kde celkové náklady přesáhnou jedenáct milionů korun. Na stejnou problematiku se zaměříme také v čistírně odpadních vod v Brušperku, kde celkové náklady na modernizaci odvodňování kalu přesáhnou pět a půl milionu korun,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka.

Nejvýznamnější stavba v modernizaci kanalizační sítě proběhne ve Frýdlantu nad Ostravicí na Hukvaldské ulici. Náklady přesáhnou 22,5 milionu.

Investice pro budoucnost

SmVaK Ostrava investovaly do infrastruktury od roku 1995 více než 11,6 miliard korun. Z dlouhodobého hlediska investice rostou. Od roku 2008 se drží objem prostředků nad půlmiliardou ročně, v letošním roce je na investice vyhrazeno 683 milionů korun. Další miliardy za posledních dvacet let směřovaly do oprav.

„V letošním roce investujeme do obnovy, modernizace a rozvoje úpraven pitné vody, vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod nejvíce prostředků v historii – 683 milionů korun. Téměř 280 milionů korun poputuje do oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod, více než 258 milionů do vodovodních sítí a téměř 130 milionů do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu. Více než 205 milionů korun půjde také na opravy,“ říká generální ředitel společnosti SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

110 milionů do infrastruktury na Opavsku v roce 2020

V Opavě bude letos probíhat několik významných modernizací vodovodní sítě. Rozsáhlá stavba v Krnovské ulici bude dokončena, v Mostní a Sadové naopak zahájena.

Více než 50 milionů bude letos investováno do vodovodních sítí na Opavsku. Dokončí se některé projekty z loňského roku a zahájí nové – to vše celkem za zhruba 135 milionů korun. Téměř 43 milionů bude v roce 2020 směřovat do kanalizačních sítí a čistíren odpadních vod s celkovými náklady zahajovaných nebo dokončovaných projektů 140 milionů korun. Zhruba 15 milionů si vyžádají investice do centrálního výrobního a distribučního systému pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu. V případě Opavska se bude jednat o modernizaci technologií v Úpravně vody Podhradí a infrastruktury u Úpravny vody Velké Hoštice.

„V naší největší úpravně vody v Podhradí u Vítkova zahájíme výměnu části odtokového potrubí, které vede z reakčních nádrží dávkování ozónu do nádrží pomalého míchání – flokulace. Potrubí s metrovým profilem pochází z konce padesátých let minulého století, kdy se úpravna budovala a po letech spolehlivého fungování vyžaduje výměnu. Ocel bude vyměněna za nerez. Investici za téměř 18 milionů korun zahájíme letos a dokončíme v příštím roce,“ říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Za více než dva miliony korun bude vyměněno výtlačné potrubí ze studny a vrtu, které zásobují Úpravnu vody Velké Hoštice. Čtvrtá největší úpravna vody SmVaK Ostrava je zásobována surovou vodou z podzemních zdrojů – dvou studen a tří vrtů. Vzhledem ke stáří a technickému stavu bude nezbytné vyměnit téměř 620 metrů litinového potrubí za polyetylenové.

Významná akce v Kružberku

Modernizace vodojemů, vodovodních řadů, kanalizačních sítí, čistíren odpadních vod a související infrastruktury budou probíhat v řadě měst a obcí Opavska.

„Hned se začátkem stavební sezóny odstartuje modernizace páteřního vodovodního řadu v obci Kružberk. Ocelové a litinové potrubí v délce téměř 2180 metrů vyměníme za potrubí z vysokohustotního polyetylenu. Nové potrubí bude umístěno převážně v zelených plochách. Odstraníme také bývalou čerpací stanici a vybudujeme novou redukční šachtu s přenosem dat na náš dispečink. Téměř 1480 metrů z celkové délky navíc provedeme bezvýkopovou technologií, abychom minimalizovali dopad prací na povrch. Díky této modernizaci se zlepší kvalita dodávané vody, především s ohledem na obsah železa,“ říká ředitele vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Dokončena bude například také modernizace vodovodních řadů ve Velké Polomi, která odstartovala v uplynulých letech a vyžádá si celkově téměř 13 milionů korun. Výměnou za potrubí z tvárné litiny s vnitřní vystýlkou během stavby projde více než 1210 metrů litinové a ocelového potrubí z třicátých let minulého století, které je ve špatném technickém stavu a vzhledem k vysoké míře inkrustace je kapacitně nedostačující.

Rekonstruován bude například také vodojem v Nových Těchanovicích za téměř šest milionů korun. Odstartovat by měla sanace zemního vodojemu ve Vítkově. Ve stejném městě bude také za více než milion korun vyměněn poruchový litinový vodovodní řad v Dělnické ulici z konce 70. let minulého století.

Řada staveb v Opavě

V samotné Opavě bude modernizována vodovodní infrastruktura na několika místech. Dokončena bude rekonstrukce vodovodu v Krnovské ulici, která byla zahájena v roce 2018 a vyžádá si celkově 27 milionů korun. *„Důvodem rekonstrukce litinového páteřního zásobního a rozváděcího řadu z počátku 20. století a navazujících litinových rozváděcích řadů a propojů z období 1950 – 1976 je rekonstrukce povrchu komunikace ze strany ŘSD v úseku mezi ulicemi Olomouckou a Palhaneckou. Stavba je technicky a časově rozdělena na dvě etapy v návaznosti na postup prací ŘSD a plánovanou výstavbu kanalizace ze strany města Opava v části za kruhovým objezdem. Celkem zmodernizujeme 1800 metrů vodovodní sítě včetně související infrastruktury,“* popisuje Koníř.

Dokončena bude také modernizace vodovodních řadů v části Kateřinky v ulicích U Cukrovaru a Rolnická, kde prochází modernizací téměř 690 metrů litinového potrubí v nevyhovujícím technickém stavu, který se projevuje vysokou mírou inkrustace. Z ní vyplývají nevyhovující průtokové a tlakové poměry v lokalitě. Stavba za osm milionů korun byla zahájena v loňském roce.

Naopak odstartuje významná modernizace vodovodních řadů v ulicích Mostní a Sadová, která si vyžádá téměř 24 milionů korun a finalizována bude v následujícím roce. *„Vyměníme 1030 metrů litinových vodovodních řadů z konce padesátých let minulého století za potrubí z tvárné litiny s vnitřní vystýlkou. Zainkrustované potrubí v lokalitě působí problémy z hlediska zhoršených průtokových, tlakových a kvalitativních poměrů, jak prokázala naše hydrotechnická analýza. Přepojíme také 74 plastových přípojek a vyměníme dvě nevyhovující přípojky z kovu,“* vysvětluje Milan Koníř.

Dokončení odkanalizování Dobroslavic

V oblasti kanalizačních sítí a čistíren odpadních vod bude finančně nejnáročnější stavbou dokončení komplexního odkanalizování a výstavby čistírny odpadních vod v Dobroslavicích nad Hlučínským jezerem. Stavba za více než 92 milionů korun byla zahájena v roce 2018, dokončena bude letos, přičemž letošní náklady přesáhnou 27 milionů korun.

V Opavě bude dále za pět a půl milionu korun opravena kanalizační čerpací stanice a související technologie ve Fügnerově ulici. Revizní kanalizační šachty budou za více než dva a půl milionu korun rekonstruovány v Sadové ulici, kde bude stavba probíhat v koordinaci s výměnou vodovodní sítě. Za dva a půl milionů korun budou rekonstruovány revizní šachty v Těšínské ulici.

V návaznosti na plánovanou rekonstrukci komunikace ze strany ŘSD zahájíme také rekonstrukci kanalizace v ulici Olomoucké. Celkové náklady zde dosáhnou deseti a půl milionu korun.

VODARENSTVI.cz

Tipy na výlety k vodě

Spolupracující informační a vzdělávací portál o vodě, který provozuje nezisková organizace EduLudus, pravidelně zveřejňuje zajímavé tipy na výlety k zajímavým místům spojeným s vodou – ať již v naší zemi, nebo zahraničí. Na dalších stránkách proto přinášíme několik tipů na výlety, které je možné absolvovat i v zimě. Všechny lokality leží v Moravskoslezském kraji, tedy tam, kde vyvíjí svou aktivitu společnost SmVaK Ostrava.

Mrazivá procházka údolím Odry i Budišovky. S vojenským újezdem na dohled

I v chladné části roku můžeme podniknout zajímavý výlet do Oderských vrchů, kde nás čeká cesta proti proudu Odry k památnému místu Panna Maria ve Skále v Klokočůvku, soutoku Odry s Budišovkou nebo rekreačnímu centru Hadinka, které poněkud smutně vzpomíná na svou minulou slávu. Po náhorní planině půjdeme také kolem hřebčína Františkův dvůr chovajícího již více než padesát let plemeno Slezského norika.

Výlet začíná u železniční stanice Heřmánky, odkud pokračujeme zhruba kilometr po zelené turistické značce k prvnímu pozoruhodnému místu výletu, kterým je Přírodní památka Vrásový soubor u Klokočůvku. Již před ním uvidíme vedle naší cesty Odru, proti jejímuž proudu pokračujeme. Po osmi stech metrech po silničce dojdeme k parkovišti a rozlehlé ploše, za kterou přes most přejdeme řeku. Na levé straně se můžeme občerstvit v Hotelu U Maria skály, po pravé ruce se nachází samotné poutní místo Panna Maria ve Skále velmi často vyhledávané turisty jako symbol tohoto místa. Podle pověsti zde byl za švédských válek vodou vytékající ze skály zázračně uzdraven na smrt raněný voják. V léčivý účinek místní vody věří někteří lidé do dnešních dnů.

Vrátíme se zpět na zelenou turistickou značku. Po dvou stech metrech dojdeme na křížení s modrou turistickou značkou, po které se dále proti proudu Odry vydáme. Vystoupáme mírně k lesu nahoru a celou dobu uvidíme pod strmým srázem a skálami tekoucí divokou řeku. Výhled je úžasný, problémy může mít člověk, který má závratě z výšek. Naše trasa se zároveň bude chvílemi dotýkat hranic Vojenského újezdu Libavá, jak nás upozorní tabule při cestě.

Zhruba po čtyřech kilometrech dojdeme k soutoku Odry s další říčkou – Budišovkou. Kousek od soutoku narazíme na rozlehlý areál s názvem Hadinka. Při chladném a mlhavém ránu nás čeká poněkud mysteriozní a pro citlivější povahy mírně tísnivý zážitek. Část areálu včetně bývalého koupaliště chátrá, část opravených budov je v provozu. Areálem se klikatí Budišovka.

Za Hadinkou se rozhodneme, zda budeme pokračovat dalších zhruba osm kilometrů proti proudu říčky Budišovky kolem bývalých břidlicových dolů po modré turistické značce do Budišova nad Budišovkou a odsud zpět do Heřmánek vlakem, nebo údolí říčky opustíme a vystoupáme lesní cestou po žluté značce do čtyři kilometry vzdáleného Klokočova.

Dorazíme do obce a budeme pokračovat ke kostelu, tam dojdeme k rozcestí s modrou turistickou značkou. Po ní přejdeme přes náhorní plošinu, odkud jsou v případě dobrého počasí úžasné výhledy jak na Oderské vrchy, tak na panorama Beskyd. Poblíž se nachází hřebčín Františkův dvůr nabízející občerstvení i ubytování. Dojdeme k lesu a prudkým klesáním se dostaneme do malé a půvabné obce Klokočůvek. Odtud je to jen kousek zpět k vlakové zastávce v Heřmánkách. Celý okruh měří zhruba 18 kilometrů. Několikrát budeme muset stoupat i poměrně prudce klesat, ale převýšení nejsou velká a trasa je středně náročná.

Strmými údolími Opavska podél Moravice, Melčského potoka i Melečku

Opavsko není pouze rovinatá a zemědělsky obhospodařovaná krajina na hranicích s Polskem. Ale jsou to také strmá, hluboká a malebná údolí, kaňon, kterým protéká řeka Moravice, nebo také bystřina Melečku v širokém údolí s chatovými osadami, zástavbou domů, ale i místy letních stanových táborů.

Výlet začíná ve Filipovicích poblíž Melče zhruba patnáct kilometrů jižně od Opavy. Původně samostatná obec je v současnosti částí Hradce nad Moravicí. Prvních pět set metrů po modré turistické značce budeme klesat k poutnímu místu Maria Talhof. Kaplička se soškou Panny Marie byla původně vybudována v 18. století jako poděkování za zázračné uzdravení děvčátka, ta dnešní pochází z 19. století. Zde narazíme poprvé na Melčský potok, jehož proud nás bude provázet první část cesty.

Od poutního místa budeme pokračovat zhruba půl kilometru na rozcestí se žlutou turistickou značkou do Žabího údolí. To je v létě ideálním místem pro stanové tábory, jak je patrné z vybudované infrastruktury. Po žluté turistické značce pokračujeme po lesní cestě po proudu Melčského potoka. Zhruba po kilometru projdeme okolo zajímavé lokality s názvem U tří rybníků. Původní rybníky jsou již vypuštěné a zarůstají travou a křovím. Poblíž najdeme opravené stavení a studánku. Následně budeme zhruba kilometr a půl stoupat nad tok Melčského jezera až na rozcestí s červenou turistickou značkou, kterou se sem dá přijít také z Podhradí u Vítkova, ale vlastně až od vodní nádrže Kružberk nebo Budišova nad Budišovkou.

Vydáme se po červené turistické značce do údolí Moravice. Po kilometru a půl cesty podél řeky dojdeme k unikátní technické památce, která nás bude provázet další část naší cesty – Weisshuhnovu kanálu. Náhon byl vybudován v letech 1889 – 1891, má délku 3,6 kilometru a zajišťoval dopravu dřeva a vody do papírny v Žimrovicích. V roce 2014 zvítězil v anketě MF Dnes o nejzajímavější místo Moravskoslezského kraje. Kanál je nadále udržovaný a cestou podél něj můžeme obdivovat technický um tehdejších inženýrů – skalnatý terén představoval výzvu v nutnosti vybudovat několik akvaduktů nebo prorazit několik tunelů.

Cestu podél náhonu údolím řeky po zhruba 1,5 kilometru opustíme a vystoupáme nad strmé říční údolí a následně sejdeme do obce Žimrovice. Zde je velmi dobře vybudovaná turistická infrastruktura, takže je možné se v obci občerstvit v několika podnicích, ale i ubytovat.

Z Žimrovic pokračujeme proti proudu potoka Meleček, který z počátku protéká zástavbou domů, jejich zahrádkami, nebo pod přístupovými můstky. Rodinné domy jsou postupně nahrazeny chatovou osadou. Po zhruba dvou kilometrech tuto cestu opustíme a mírným stoupáním pokračujeme po cyklostezce. Po 1,3 kilometru se vrátíme zpět do údolí potoka, který přejdeme po můstku v lokalitě U srubu. Dále pokračujeme po cyklostezce, ale lesní cestičkou nad tokem potoka. Po 1,5 kilometru narazíme na modrou turistickou značku. Po ní vystoupáme z údolí potoka a po zhruba dvou kilometrech dorazíme zpět do Filipovic.

Trasa je dlouhá zhruba 15,5 kilometru, převýšení činí 400 metrů. Za návštěvu stojí v každém ročním období.

Jak divočí řeky v Podbeskydí. A jak vypadaly před zásahy člověka

Na vodní výlet vyrazíme z Frýdku-Místku. A nepůjde o putování ledajaké. Projdeme v jeho průběhu třemi přírodními památkami, uvidíme, co to znamená, když divočí řeka, a hlavně projdeme unikátní místa, kde uvidíme, jak vypadaly řeky předtím, než je lidé začali regulovat. A jen na zdatnosti zúčastněných záleží, kde výlet skončí a jakou bude mít přesně trasu.

Řeka Morávka se vlévá do Ostravice zhruba čtyři sta metrů od vlakového nádraží ve Frýdku-Místku. K soutoku se dostaneme od vlakového nádraží buď po neznačené cestě. Po kilometru chůze proti proudu Morávky dorazíme k Přírodní památce Profil Morávky. Řeka zde tvoří tokem přes skalní prahy peřeje, koryto je zahloubeno do skalního podloží a vytváří kaňony. Půjdeme-li stejnou cestou v různých obdobích a v různou denní dobu, budeme mít pocit, že pokaždé je něco jinak a voda si razí svou cestu

novými směry. Okolí je ale vždy velmi působivé. Les, který tok obklopuje, připomíná lužní les, k čemuž přispívá řada malých tůní, mokřadů nebo drobných toků. Koryto řeky bylo značně pozměněno také povodněmi v devadesátých letech minulého století.

Pokračujeme zhruba pět kilometrů po neznačené, ale dobře udržované cestičce proti proudu řeky a kocháme se krajinou, kterou voda během času v oblasti vytvořila. Místy půjdeme téměř u hladiny, místy vysoko nad řekou a pod námi budou strmé srázy. Dorazíme k mostu spojujícímu obec Dobrá s lokalitou Na Kamenci.

Most přejdeme a opustíme turistické

značky. Čeká nás divočina kousek od civilizace. Pokračujeme podél řeky po vyšlapaných, ale neznačených cestách. Místy se setkáme s tabulemi s informacemi o přírodní památce, kterou právě procházíme.

Cesta dále proti proudu řeky vyžaduje trochu improvizace a fyzické zdatnosti. Pod obcí Skalice (jde o část Frýdku-Místku) se řeka zařezává na jedné straně hluboko do údolí, oproti tomu na druhé straně se rozlévá do širokého údolí, kde vytváří tůně a slepá ramena, při jarním tání nebo zvýšené hladině modeluje široké koryto a přesouvá štěrk a písek, který v něm je. Údolí toku v těchto místech působí naprosto jinak, než jsme zvyklí u regulovaných řek a potoků. Takto vypadaly podhorské řeky před zásahem člověka, který je spoutal a zreguloval.

Cesta bude několik set metrů spíše intuitivní. Budeme se pohybovat po vyšlapaných cestičkách a snažit se držet na svahu kaňonu blízko řece. Atmosféra je působivá, ocitneme se v místech, kde čas běží úplně jinak, než jsme zvyklí – na jedné straně strmý svah, na druhé straně široké koryto řeky tvořící řadu tůní a ramen, která se proplétají mezi stromy, trávou, kolem kamenů a nánosů písku a štěrku. Velmi často vyplašíme zajíce, srny nebo kachny.

Od mostu u Kamence to jsou k dalšímu mostku přes řeku u obce Nižní Lhoty necelé tři kilometry. Od okamžiku, kdy nad sebou na ochozu uvidíme skalický kostel, je to k mostu necelý kilometr. Rychlost chůze ale je v těchto místech jiná, než když si vykračujeme po turistické trase. Musíme překonávat valy, malé, ale velmi strmé rokliny, na zemi musíte překračovat popadané stromy – jsme v divočině.

Když překročíme most, můžeme vejít do Nižních Lhot a pokračovat po silničce vedoucí malebnou podhorskou obcí do vedlejších Vyšních Lhot. Nebo můžeme ještě pár set metrů chůze proti proudu přeskakovat malé přítoky Morávky, nebo její slepá ramena v Národní přírodní památce Skalická Morávka, než vyjdeme do vesnice. Po cestě dojdeme do Vyšních Lhot, odkud jezdí autobusy zpět do Frýdku-Místku. Můžete se přímo naproti zastávce občerstvit v restauraci.

Trasa měří zhruba 10 kilometrů. Směřuje stále proti proudu řeky, ale zatímco první polovina cesty je poměrně nenáročná a nekomplikovaná, v druhé části čeká řada výzev ve formě nutnosti překonávat rokle, propadliny, spadané stromy, a především volit mezi různými cestičkami uprostřed divočiny vyšlapanými lidmi nebo zvěří, abychom se neocitli na poloostrůvku uprostřed řeky.

Baška: bruslení, koupání nebo projížďka na lodi pod hřebenem Beskyd

Vodní nádrž Baška u Frýdku-Místku ve správě Povodí Odry je celoročně atraktivním místem pro trávení volného času. Od jara do podzimu ji využívají rybáři, v létě se můžete ubytovat v přilehlém kempu a věnovat se vodním sportům, v zimě je zamrzlá vodní plocha cílem bruslařů a běžkařů. V areálu se každoročně v létě koná recesistická akce Baškohrátky (www.baskohratky.cz).

Vodní nádrž na říčce Baštici je ve správě státního podniku Povodí Odry, má objem 400 tisíc metrů krychlových, rozlohu 33 hektarů a maximální hloubku zhruba šest metrů. Vybudována byla v letech 1958-1961 a přes její původní přínos, jímž mělo být nadlepšování průtoků Ostravice v období sucha, převážila postupně funkce rekreační. Vyrovnávací funkci převzala na konci šedesátých let mnohem objemnější údolní nádrž Šance.

K přehradě se dostanete například od vlakového nádraží ve Frýdku-Místku proti proudu Ostravice. Jde o nenáročnou cestu dlouhou zhruba tři kilometry po vyšlapané pěšině bez turistického značení – ale zabloudit se nedá. Až budete vycházet z Frýdku-Místku, všimněte si soutoku Ostravice s Morávkou. O několik desítek metrů dál dojdete ke splavu U Žida, v jehož blízkosti se dříve nacházela v minulosti stejnojmenná restaurace, která v současnosti nese jaksi poliicky korektnější název U Splavu. Jde o oblíbený sportovní areál s atrakcemi pro děti, venkovním posezením a volejbalovým/nohejbalovým kurtem.

U železniční zastávky Baška přejdete přes most řeku a po modré turistické značce dojdete k přehradě. Na hráz je to zhruba půl kilometru. Občerstvit se můžete v několika provozovnách v kempu u přehrady. Ty jsou ale otevřeny jen přes letní sezónu. Celoročně jsou otevřeny dvě restaurace u přehrady na straně obce.

Zpět do Frýdku-Místku můžete kromě vlaku použít také autobus nebo jít přes městskou část Staré Město zpátky pěšky. Je to zhruba tři kilometry nenáročným terénem.

Ke Stříbrnému jezírku nad Fulnekem

Mezi Odrami a Fulnekem (obě města jsou dobře přístupná například z dálnice mezi Ostravou a Brnem) najdete romantické místo s názvem Stříbrné jezírko. Od vlakového nádraží v Odrách se vydáte po červené značce a začnete stoupat nad město směrem na Fulnek. Po zhruba čtyřech kilometrech chůze většinou bukovým a smíšeným lesem dojdete k jezírku. Zajímavé místo vzniklo zatopením galenitového dolu ze 17. století. Nemá tedy přítok ani odtok, jeho dvě třetiny tvoří mělčiny s hloubkou do jednoho a půl metru, zbytek bývalá šachta. Kolem jezírka, které je od roku 1990 přírodní památkou, je smíšený les s břízami a vrbami. Jezírko je bohaté na přítomnost vodních a bahenních rostlin. Je také domovem řady obojživelníků a plazů.

Od jezírka je to zhruba jeden a půl kilometru do malé osady Jestřabí. Z ní je to po červené turistické značce tři kilometry do Fulneku s památníkem Jana Ámose Komenského v místním domě Jednoty bratrské a řadou dalších architektonických skvostů, jako jsou místní zámek nebo mimořádně architektonicky ceněný barokní Farní kostel Nejsvětější Trojice.

Další variantou putování je to, že na konci Jestřabí přejdete po polní cestě ke Stachovickému vrchu, kde se napojíte na modrou značku. Po ní budete pokračovat dva kilometry do obce Kletné. Tady je autobusová zastávka a pod obcí také malá stejnojmenná přehrada ve správě Povodí Odry. Nádrž je v létě oblíbená jako místo pro koupání, je zde povolený rybolov. Rozloha přehrady je 1,6 hektaru. Hloubka u hráze je devět metrů. Po žluté turistické značce je možné dojít do Suchdola nad Odrou na vlak. Na nádraží je to zhruba čtyři a půl kilometru. Pokračovat ale můžete také po modré turistické značce lesem nad přehradu a po čtyřech kilometrech dojdete k nově vybudované rozhledně Olšová poblíž obce Pohoř. Budete-li mít štěstí, budete mít na jedné straně Beskydy, uprostřed Moravskou bránu a na druhé straně Oderské vrchy jako na dlani. Modrá turistická značka vás dovede po pěti kilometrech cesty loukou, a poté lesem, zpět do Oder k vlakovému nádraží.

Celý okruh měří zhruba dvacet kilometrů, vede mírně zvlněnou krajinou a výlet je nenáročný. Odměnou vám v případě dobrého počasí budou krásné a daleké výhledy, Stříbrné jezírko vás okouzlí klidnou a romantickou atmosférou.

Mrazivým údolím Slavíče na hřeben Beskyd

Výlet nám ukáže romantickou údolní nádrž sevřenou mohutnými a strmými beskydskými svahy, horský potok, který si razí cestu strmými srázy, ale i klidným horským údolím nebo také panoramatické výhledy na Beskydy i slovenské hory. Pocítíme specifické klima ranního horského údolí, ale projdeme se i po hřebenu Moravskoslezských Beskyd.

A zjistíme, že Morávka může být řeka, přehrada, obec, hotel, hospoda i druh chleba. První část našeho výletu navíc povede místy, kde počet turistů, které během ní potkáte, spočítáte na prstech jedné ruky. Změny se dočkáme až v polovině trasy. Jak jinak, u hospody. Pardon, horské chaty.

Nad obcí Morávka na Frýdecko-Místecku se nachází stejnojmenná údolní nádrž. Ta slouží jako zdroj pitné vody například pro Třinecko a Těšínsko. Vodu z ní odebírá SmVaK Ostrava a následně ji upravuje v úpravně vody ve Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku.

Cesta začíná zhruba kilometr za hrází nádrže u autobusové zastávky Údolí Slavíče na křižovatce modré turistické značky s naučnou stezkou Prameny Morávky. Poblíž tohoto bodu potok Slavíč končí svou pouť ve vodách Morávky.

Cesta vede po asfaltové cestičce proti proudu potoka, budeme míjet ojedinělé chaty a chalupy. Stoupání je velmi mírné a vede poměrně širokým údolím.

Sklon stoupání se začne po zhruba 4,5 kilometrech mírně zvyšovat, stále je ale poměrně nenáročné. Slavíč si zde ale už razí cestu sevřeným údolím a jeho přítoky se do něj vlévají z příkrých koryt v okolních svazích. Výlet získává na romantičnosti. Po sedmi kilometrech chůze dorazíme na rozcestí, kde narazíme na další turistické značky, které na hřeben směřují z Těšínských Beskyd – Dolní Lomné, Košařisk nebo Bocanovic.

Po půl kilometru dojdeme k turistické chatě na Slavíči. Od počátku cesty jsme vystoupali čtyři sta výškových metrů. Kolářova chata na Slavíči má historii sahající do třicátých let dvacátého století, je v oblasti fenoménem a neztratila nic ze svého kouzla a romantičnosti. Při pěkném počasí je z louky před chatou krásný panoramatický výhled na hřeben Beskyd, ale i slovenských hor.

Od chaty nás čeká šest a půl kilometru dlouhé klesání nastoupaných čtyř set metrů podél bystřin Nytrová a Skalka k autobusové zastávce Úspolka. Právě u ní se Skalka vlévá do říčky Morávka zhruba kilometr nad stejnojmennou přehradou.

Výlet je středně náročný, má zhruba čtrnáct kilometrů, je potřeba vystoupat i klesnout přes čtyři sta výškových metrů. Doprava autobusem z Frýdku-Místku je během víkendového dopoledne bezproblémová, cesta zpět odpoledne také.

Více než 90 milionů investic na Novojičínsko

Více než 60 milionů korun bude letos směřovat do zajištění dodávek pitné vody, zhruba 31 milionů do odvádění a čištění vody odpadní.

Dokončena bude významná modernizace druhé čistírny odpadních vod pro Štramberk v místní části Kanada. Rekonstruovat se budou významné vodojemy Salaš a Puntík, ale také akumulace pro menší lokality na Rekovicích nebo v Mniší. V Novém Jičíně a Příboře se bude v koordinaci investovat do dodávek pitné vody i odvádění vody odpadní. Zahájena bude také výstavba dosazovací nádrže v čistírně odpadních vod v Kopřivnici, která si vyžádá 39 milionů korun.

Vodojemy v novém kabátě

Za téměř 12 milionů korun bude rekonstruován vodojem nad kopřivnickou částí Mniší. *„Ten slouží k akumulaci pitné vody ze zdroje Kazničov pojmenovaného podle stejnojmenného vrcholu v Hukvaldské oboře, který zásobuje lokality Mniší a Vlčovice. Důvodem stavební akce je špatný technický stav částečně historického vodojemu,“* říká ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Zahájena by měla být také sanace vodojemu Salaš nad Bernarticemi nad Odrou s kapacitou 2 x 1500 metrů krychlových sloužícího k zásobování části Nového Jičína (výše položená zástavba a například nemocnice), Kunína, Šenova, Starého Jičína a dalších lokalit. Vodojem je v nevyhovujícím stavebně-technickém stavu, celkové náklady přesáhnou 20 milionů korun.

„Zahájena bude rekonstrukce vodojemu Rekovice v lokalitě Horečky nad Frenštátem pod Radhoštěm. Rekonstrukce objektu potrvá dva roky a vyžádá si náklad ve výši šestnáct a půl milionu korun. Bude zahájena také sanace vodojemu Puntík nad Žilinou u Nového Jičína s kapacitou 2500 metrů krychlových, která si vyžádá více než 14 milionů korun. Hotovo by mělo být v roce 2021,“ popisuje ředitel vodovodů SmVaK Ostrava Milan Koníř.

Koordinace v Novém Jičíně

Dokončena bude výměna 1286 metrů ocelových a litinových řadů a související infrastruktury ve Fulneku v ulicích Masarykova, Fučíkova a Kostelní. Celkové náklady přesáhnou 14 milionů korun, v letošním roce by měly být proinvestovány čtyři miliony korun. Dokončeny budou také modernizace vodovodních řadů v Tiché nebo Sedlnicích.

Řada investičních akcí souvisejících s modernizací vodovodní sítě proběhne nebo bude zahájena v Novém Jičíně. Vodovodní řad bude vyměněn například v Máchově ulici. Modernizace 430 metrů litinového a ocelového potrubí, které bude nahrazeno tvárnou litinou, proběhne v koordinaci s rekonstrukcí kanalizační stoky v lokalitě. Po dobu stavby bude náhradní zásobování obyvatel zajištěno suchovodem. Akce si vyžádá 12 milionů korun.

Samotná modernizace 430 metrů kanalizační stoky přijde na více než 16 milionů korun a stavba bude koordinována se záměrem města rekonstruovat komunikace v dané lokalitě.

Zahájena bude také výměna vodovodního řadu v ulicích Nábřežní, Komenského, Novosady a Msgr. Šrámka, která dominantně proběhne v následujícím roce.

Rekonstruován bude vodovod také v Příboře na náměstí Sigmunda Freuda a v ulicích Nádražní, Politických vězňů a Stojanova, kde bude za více než čtyři miliony korun vyměněno litinové potrubí za řad z tvárné litiny v délce 222 metrů. Stavba proběhne v koordinaci s modernizací kanalizační sítě v lokalitě. Ta si vyžádá téměř devět milionů korun.

Infrastruktura pro dodávky pitné vody bude modernizována také například v Bílovci na Ostravské ulici nebo v Jakubčovicích nad Odrou v ulici Oderská. Tyto stavby si vyžádají 1,9 a 1,4 milionu korun.

Dvě modernizované čistírny ve Štramberku

Dokončena bude rekonstrukce a intenzifikace čistírny odpadních vod ve Štramberku – Kanadě. Tedy druhého čistírenského provozu ve městě, který je v uplynulých letech ze strany SmVaK Ostrava komplexně rekonstruován. *„Současné technologické zařízení i stavební část již vykazují po letech spolehlivého provozu známky opotřebení. Kapacita bude navýšena ze současných 1250 ekvivalentních obyvatel, což představuje maximálně 250 kubíků odpadní vody denně, na 1800 obyvatel a 320 kubíků za den. Díky tomu budou moci být v případě potřeby napojeny na čistírnu další lokality. Rekonstruováno bude hrubé předčištění, vybudován bude nový stupeň biologického čištění ve dvou paralelních linkách a kalojem. Dojde tak ke zvýšení efektivity čistírenského procesu,“* říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Jan Tlolka.

V čistírně odpadních vod v Kopřivnici bude zahájena výstavba dosazovací nádrže s předpokládanými náklady 39 milionů korun, která bude dokončena v roce 2021. Zahájena bude také intenzifikace čistírny odpadních vod pro město Bílovec.

Nádrž Morávka projde modernizací

Vodní dílo Morávka vybudované na stejnojmenné řece u stejnojmenné obce v šedesátých letech uplynulého století projde v následujících dvou letech významnou modernizací. Oznámil to správce nádrže – státní podnik Povodí Odry.

Nádrž slouží jako zdroj surové vody pro Úpravnu vody Vyšní Lhoty společnosti SmVaK Ostrava u stejnojmenné obce. Jedná se o třetí největší úpravárenský provoz nejvýznamnější vodárenské společnosti v Moravskoslezském kraji, odkud je zásobováno zhruba 20 měst a obcí na Třinecku, Těšínsku a Havířovsku. S výstavbou úpravny se začalo v roce 1955, provoz byl zahájen v dubnu 1961, definitivně dokončena byla v roce 1963. Výrobní kapacita je 450 litrů za sekundu.

Modernizace nádrže si vyžádá náklady 175 milionů korun a bude probíhat během plného provozu vodního díla. Po rekonstrukci spočívající například v úpravě bezpečnostního přelivu a spádiště přehrady by měla přehrada odolat pětisetleté vodě.

„Rekonstruovat se bude za provozu, pouze kdyby přišla do stavby povodeň, tak na ni musíme být připraveni. Rozhodli jsme se přehradu během stavby koncipovat na bezpečné převedení pětisetleté vody, považujeme to za přiměřené riziko,“ popisuje technický ředitel Povodí Odry Břetislav Tureček.

Během stavby vodohospodáři sníží hladinu o 2 metry a v takovém stavu bude nádrž fungovat dva roky. *„V případě, že bude ze strany Českého hydrometeorologického ústavu prognózována významná srážka s předpokládanou povodní, tak se nádrž bude předpouštět o další dva metry. To by mělo zajistit její bezpečné provozování během stavby,“* doplnil Tureček.

Oprava Žermanického přivaděče

Povodí Odry také dokončilo modernizaci části Žermanického přivaděče převádějícího vodu z povodí Morávky do povodí Lučiny – tedy do Žermanické přehrady, která slouží spolu s rekreací jako významná zásobárna vody pro průmyslové podniky v regionu (Liberty Ostrava, Biocel Paskov). Oprava byla ukončena vyhodnocením zatěžkávací zkoušky, která proběhla 6. a 7. listopadu 2019 a prokázala úspěšnost opravy úseku v délce 1880 metrů, a to od rozdělovacího objektu ve Vyšních Lhotách až po most k obci Dobratice. Práce vyšly na 115 milionů a trvaly 200 dnů.

„Během opravy části přivaděče jsme museli zajistit plynulou dodávku vody bez omezení pro průmyslové odběratele z přehrady Žermanice, což se nám také díky mimořádné manipulaci na vodních dílech Morávka, Olešná a Žermanice podařilo. Začátkem listopadu jsme opraveným přivaděčem převedli zkušebně milion kubíků vody a před zimním obdobím je v Žermanické přehradě dostatek vody,“ sdělil generální ředitel Jiří Tkáč.

Vodní dílo Morávka

Údolní nádrž na řece Morávce byla jako vodárenský zdroj kvůli narůstajícím požadavkům na zajištění pitné vody vybudována v letech 1961-1967. Účelem díla je kromě nalepšování průtoků pod přehradou, snížení povodňových průtoků a průběžného energetického využití průtoku především zásobování pitnou vodou. Přehrada prošla v letech 1997-2000 rekonstrukcí a byla po několik měsíců vypuštěna. Původní těsnění z asfaltobetonu bylo částečně odfrézováno a nahrazeno geomembránou Sibelon z PVC. Šlo o premiéru takového technického řešení těsnění hráze ve střední a východní Evropě. Povodí nádrže činí 63,3 km^2, její celkový objem je 12,1 milionu m^3, z toho více než 4,9 milionu zásobní, 6,7 milionu retenční a 0,5 milionu stálý. Zatopená plocha činí 79,5 hektaru.

Cesta vody z Morávky do Vyšních Lhot

Surová voda je do Úpravny vody Vyšní Lhoty přiváděna gravitačně, odběr z nádrže Morávka je možný ze dvou horizontů. V kruhové rozdělovací nádrži v úpravně je voda rozdělena na dvě samostatné technologické linky. Voda z díla Morávka směřuje do úpravny gravitačním přivaděčem v délce 9,5 kilometru, s profilem 500 milimetrů, s kapacitou 300 litrů za sekundu a zdvojením v úseku Pražmo-Vyšní Lhoty v profilu 800 milimetrů.

Co zásobují Vyšní Lhoty?

Jedná se zejména o lokality v okrese Frýdek-Místek, především Těšínsko přivaděčem Vyšní Lhoty – Tošanovice - Český Těšín – Žukov a Třinecko přivaděčem Vyšní Lhoty – Tošanovice – Nebory. V systému je více než 40 odběrných míst, největšími odběrateli jsou města Třinec, Český Těšín a pivovar Radegast v Nošovicích.

SmVaK Ostrava po páté podpoří zaměstnance aktivní v neziskové sféře

V programu Plaveme v tom spolu! pro zaměstnance, kteří usilují o zvýšení kvality života ve svém regionu aktivitou v neziskovém sektoru, rozdělí vodaři opět 200 000 korun.

K 72 projektům neziskových organizací, v nichž působí zaměstnanci SmVaK Ostrava, podpořeným v minulých čtyřech letech, se přidají v roce 2020 další, které získají prostředky na zajímavé projekty. Vodárenská společnost potvrzuje, že si váží svých zaměstnanců, kteří se ve svém volném čase a obvykle bez nároku na odměnu věnují obecně prospěšným aktivitám. Uvědomuje si, že si tito lidé zaslouží podporu. Proto již po páté společnost vyhlásila granty v programu Plaveme v tom spolu!

„V prvních čtyřech ročnících bylo mezi 72 projektů neziskových organizací rozděleno téměř 800 tisíc korun. Podpora směřovala do programů pro volnočasové a sportovní aktivity dětí a mládeže, do ochrany přírody a ekologie, ale také například kultury a bezpečnostně-sociální oblasti pro hendikepované, nebo seniory. Pustili jsme se do tohoto programu před čtyřmi lety a neměli přesnou představu, jakým směrem se bude z hlediska svého zaměření ubírat. Musím říct, že si vážím toho, že díky naší podpoře, ale především aktivní činnosti mých kolegů ve volném čase byla realizována řada projektů, které pomáhají zlepšovat kvalitu života, jsou v mnoha oblastech užitečné a také přinášejí radost. Lidé, kteří jim pomáhají na svět, o tom, jak prožít život aktivněji, smysluplněji nebo veseleji pouze neteoretizují, ale sami k tomu elánem, nasazením a aktivitou přispívají. Za to si zaslouží respekt,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Zaměstnanci SmVaK Ostrava můžou podávat své žádosti do 24. ledna. V polovině února bude po projednání doručených projektů oznámeno, které organizace podporu získají.

V roce 2019 bylo přihlášeno 21 projektů s celkovým rozpočtem přesahujícím 1,6 milionu korun, přičemž na jejich realizaci žádali zaměstnanci 346 tisíc korun. Nakonec bylo podpořeno devatenáct projektů celkovou částkou 199 850 korun.

Terénní překážkový závod pro děti s podporou vodařů

Pod patronátem spolku FORTO proběhly v roce 2019 tři běžecké závody pro děti a mládež s názvem TOP KID RUN. První terénní překážkový závod se konal v polovině června v Ostravě – Porubě v lesoparku Osošník, druhý v září v areálu Ski Bílá, poslední potom v polovině října ve Skalka Family Park v Ostravě. Akcí se každoročně účastní celkem více než 200 závodníků.

Děti závodí ve třech kategoriích: 5 – 7 let, 8 – 12 let, 13 – 16 let, jimž je přiřazena odpovídající náročnost trati. Nejmenší děti absolvují třísetmetrový závod ze sedmi překážkami, závodníci v prostřední kategorii na trase přesahující osm set metrů musí překonat dvanáct překážek, nejstarší děti pak zdolávají více než 15 překážek na trase delší než 1 200 metrů. Za nepřekonání překážky následuje penalizace v podobě dřepů, dřepů s výskokem nebo angličáků (dřep-klik-výskok).

„FORTO je partnerem pro aktivní rodiče, prarodiče, děti a všechny zájemce o aktivní trávení volného času. Organizujeme jednodenní i vícedenní pobyty pro rodiče s dětmi různých věkových skupin vedené zkušenými lektory a jejich asistenty. Hlavním cílem je vždy společný aktivní prožitek, originální neopakující se program,“ popisuje Petra Liebzeitová z technického útvaru SmVaK Ostrava, díky níž organizace uspěla se žádostí o podporu v programu pro aktivní zaměstnance Plaveme v tom spolu!

Závody TOP KID RUN představují pro děti dobrodružství a radost ze zdolání tratě plné nástrah. Rodiče mohou na vlastní oči sledovat, co jejich dítě v závodní euforii dokáže. Cílem je podpořit děti v získávání pozitivního vztahu k pohybu a sportu.

Liebzeitová ve spolku FORTO působí tři roky, během závodů je členkou organizačního týmu, kdy má na starosti přípravu jednotlivých překážek, plánování a vytyčování trasy, řízení dobrovolníků pro přípravu tratě a úklid lokality po skončení závodů.

Chod organizace standardně zajišťuje osm osob, během větších akcí jejich počet výrazně naroste. Kvůli tomu je nezbytné zapojit do práce také dobrovolníky. *„Hlavním cílem je rozvoj fyzické zdatnosti dětí, ale také zvýšení jejich psychické odolnosti při nutnosti řešit krizové situace. Děti si také upevní povědomí o svých možnostech a měly by být dále motivovány k tomu, aby se zapojovaly do dalších podobných aktivit,“* dodává Liebzeitová.

Dětský zpěv s podporou vodařů

S podporou společnosti SmVaK Ostrava v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! proběhl v Loučné nad Desnou na Šumpersku na konci listopadu další ročník festivalu dětských pěveckých sborů z naší země s názvem Loučenská vločka. Šlo vůbec o první podpořený projekt v oblasti, kde SmVaK Ostrava působí již několik let jako provozovatel kanalizační sítě a čistírny odpadních vod ve Velkých Losinách a přilehlých lokalitách.

Nesoutěžní festival Loučenská vločka má podle organizátorů dlouholetou tradici a stejně jako v minulých letech se ho zúčastnila pěvecká tělesa různého věkového složení, různých způsobů práce a různé úrovně. Celkem šlo o 600 zpěváků ve dvaceti sborech. *„V této přehlídce sborové činnosti však nejde o porovnávání hudebních kvalit, ale především o vzájemnou inspiraci, společný kulturní zážitek, vytváření společenských vazeb a kontaktů mezi dětmi se stejnými zájmy, podpora pěveckého talentu dětí a smysluplného trávení jejich volného času, navazování a prohlubování spolupráce napříč sborovými tělesy a také o výměnu zkušeností sbormistrů,“* říká Hana Svatoňová z pořádajícího spolku Rodiče dětem při ZŠ a MŠ Loučná nad Desnou.

Během dvou dnů proběhly čtyři koncerty dětských souborů. Program vyvrcholil veřejným koncertem s názvem Hřejivé tóny. Sál v kulturním domě Skleník v Loučné nad Desnou byl jako tradičně opět nabitý diváky a koncert se nesl v úžasné atmosféře. *„Velmi ojedinělý a silný zážitek zanechalo ve všech přítomných vystoupení Hudebně relaxačního kroužku Pomněnka ze Šumperka, které dokázalo, že i děti a mladí lidé se zdravotním postižením společně dokáží zažít a předat divákům úžasné hudební zážitky,“* říká Svatoňová.

Festival dlouhodobě podporuje obec, místní škola a Lesy ČR. Novými partnery se staly ČEPS a SmvaK Ostrava. Bez nich by nebylo možné podle organizátorů akci v podobném rozsahu uskutečnit. Další ročník festivalu by se měl jako tradičně konat v listopadu letošního roku.

Jak neztratit orientaci a správný směr?

Oddíl orientačního běhu TJ TŽ Třinec byl stejně jako v uplynulých letech i v roce 2019 úspěšný s žádostí o podporu v programu Plaveme v tom spolu! Zasloužil se o to dlouholetý člen oddílu a také člen jeho výboru Martin Cienciala ze zásahového střediska v Třinci.

Oddíl orientačního běhu se zaměřuje na činnost mládeže a juniorů od osmi do dvaceti let, kteří ročně absolvují až 40 závodů včetně mistrovství republiky ČR. Třinecký oddíl pořádá závody pro moravskoslezský region a také Beskydský azimut mládeže, kterého se například v roce 2018 účastnilo 1729 dětí z 19 škol z Třince a okolních obcí.

Získané grantové prostředky byly letos využity na proplacení části nákladů jarního soustředění – Cyklocampu pod Landštejnem.

„Oddíl orientačního běhu TJ TŽ Třinec každoročně pořádá mapové soustředění pro celý oddíl. Zúčastňují se ho závodníci od těch nejmenších žáků, dorostu, juniorů, dospělých, až po veterány. To platilo i pro duben. Akce se obvykle účastní 50 až 65 závodníků. Nejmenší se naučí základy orientačního běhu, starší žáci a dorost si zdokonalí práci s mapou a terénem. Místa pro soustředění se každým rokem konají v různých mapových terénech. Kromě výuky v terénu, je na programu soustředění také teorie mapy, různé závodivé hry a na závěr soustředění kluci proženou děvčata tradiční pomlázkou karabáčem a vykoupáním v rybníku,“ popisuje Cienciala.

Mistrovství ČR bez medaile

Na základě celoročních výsledů se závodníci každoročně nominují na Mistrovství ČR, které se konalo 20.-22. září v Janově. *„V roce 2019 se z našeho oddílu nominovalo 13 závodníků. Závody se běžely ve velmi těžkém mapovém terénu. Většina závodníků startovala na mistrovství poprvé. Tréma a velká touha po vítězství zamávaly se závodníky a na medailová umístění tak bohužel nedosáhli,“* hodnotí vrchol sezóny Cienciala.

Nové dresy s logem SmVaK na rukávu

S logem SmVaK Ostrava na rukávu nových dresů odehráli v roce 2019 krajské soutěže dorostenci FK Darkovičky. V uplynulé sezóně jejich výkony stačily na čtvrtou příčku, v té právě probíhající se po podzimní části pohybují uprostřed tabulky. *„Úspěchem v loňské sezoně byla výhra v Okresním poháru Opavska. Několik hráčů dorostu souběžně doplňuje také družstvo mužů, proto jsou jejich výsledky kolísavé. Tréninky probíhají v našem areálu dvakrát týdně,“* říká vedoucí střediska OOV Krásné Pole Pavel Kudla, který se o podporu zasloužil.

Nové dresy pro tým byly pořízeny díky programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! *„V klubu působím jako člen výkonného výboru, trenér mládežnických družstev, ale také pořadatel mistrovských utkání a turnajů. S klubem jsem spjatý už od svých deseti let. Tedy zhruba 35 let. Na činnosti se podílím ve svém volném čase bez finančního ohodnocení,“* vysvětluje Kudla.

V mládežnických a dorosteneckých týmech klubu působí zhruba 30 členů ve věku 13-18 let. Díky lepšímu materiálnímu zabezpečení v podobě nových dresů, míčů nebo iontových nápojů v průběhu utkání se podle Kudly zvýší motivace hráčů ke sportu. I zdánlivě drobný příspěvek znamená pro malý klub významnou pomoc a úlevu v jinak napjatém rozpočtu.

O klubu: Fotbalový klub Darkovičky má bohatou historii a byl založen v roce 1932. V průběhu historie prošel několikrát změnou názvu (MOL, TJ Sokol) až k tomu nynějšímu. V roce 1981 byl slavnostně otevřen nový sportovní areál, který je využíván dodnes. V areálu se nachází nové kabiny, hlavní travnatá plocha, tréninková plocha a multifukční hřiště s umělým povrchem.

Klub se vždy mohl pyšnit dobrou mládežnickou základnou. V současné době hrají v soutěžích tři žákovská družstva a jedno dorostenecké. Základnu tvoří především místní hráči a odchovanci. Žáci a dorost hrají krajské soutěže a patří dlouhodobě k lepším týmům.

Zlepšení genofondu včelstev

Základní organizace Českého svazu včelařů v Ostravě Radvanicích a Bartovicích získala v roce 2019 poprvé díky zaměstnankyni Ivaně Ćmiel, která je členkou výboru organizace, příspěvek v projektu Plaveme v tom spolu! *„Ze získaných prostředků byl zakoupen dezinfekční prostředek pro chov včel BEE-SAFE, který slouží pro prevenci před jejich onemocněním. Přípravek funguje na bázi aktivního jodu – jodoforu. Spolu se silnými minerálními kyselinami a účinným smáčedlem je účinný proti všem patogenům. Likviduje také významné procento moru včelího plodu, navíc je plně biologicky odbouratelný. Tento prostředek byl v letošním roce distribuován mezi členy základní organizace, kterých je v současné době 31 a obhospodařují 190 včelstev,“* vysvětluje Ivana Ćmiel. Tímto prostředkem se dezinfikuje veškeré náčiní, které se používá ve včelařské praxi (úly, rámky, oplodňáčky, česnové uzávěry a další drobné pomůcky jako rozpěráky, vidličky, monitorovací podložky, váhy a další nástroje a zařízení). Díky tomu jsou včelstva zdravá a silná. Přispívají tak k hojné opylovací činnosti, která přináší radost nejen včelařům, ale také zahrádkářům.

K zamyšlení: Na včelách závisí asi 70 % světového zemědělství. Opylováním zajišťují rozmnožování řadě rostlin, které poskytují potravu až 90 % lidské populace. Z tohoto důvodu patří včely mezi nejdůležitější živá stvoření na Zemi. Podle názoru odborné veřejnosti letos bude včela zařazena na seznam ohrožených druhů, neboť její populace se za poslední roky zmenšila až o 90 %. Za hlavní důvody této skutečnosti vědci považují používání pesticidů a úbytek květin a lesů nejen v důsledku klimatických změn.

Koncert duchovní hudby v Havířově

Stejně jako v uplynulých letech i v roce 2019 se v předvánočním období rozezněl kostel svaté Anny v Havířově koncertem duchovní hudby v podání ženského pěveckého sboru Canticorum. Měsíc a jeden den před Štědrým dnem – tedy 23. listopadu – od čtyř hodin odpoledne vystoupil soubor pod vedením zakládajícího člena, sbormistra a také vedoucího čistírny odpadních vod v Havířově - Vítězslava Soukupa. Jako hosté se představily Ženský komorní sbor CZKW Třinec, na trubku zahrál Jiří Soukup, vystoupil také operní pěvec pocházející z Havířova Rastislav Širila.

Koncert se uskutečnil také díky podpoře vodárenské společnosti v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! Vítězslav Soukup sbor vede od jeho založení v roce 2007. Tedy již dvanáct let. *„Jsme sbor zpívajících nadšenců všech věkových kategorií a hledáme zpěvačky do sopránu a také altu. Pokud máte chuť věnovat svůj volný čas zpívání a nepostrádáte hudební sluch, rádi vás přivítáme mezi námi. Není nutná žádná předchozí profesionální příprava nebo znalost not. Co ale nutné je, je chuť se zpěvu ve volném čase věnovat, hudební sluch a volný čas v úterý od šesti hodin večer, kdy zkoušíme v Havířově v Kulturním domě Petra Bezruče. Přijďte se na nás podívat a třeba se k nám přidáte,“* říká sbormistr.

Kostel je při koncertě každoročně plný k prasknutí. Tím, že je vstupné na akci dobrovolné, je koncert přístupný všem skupinám obyvatel.

Do kostela se tak vměstná více než dvě stě návštěvníků. Veškeré informace o souboru naleznete na **www.sbor-canticorum.cz**

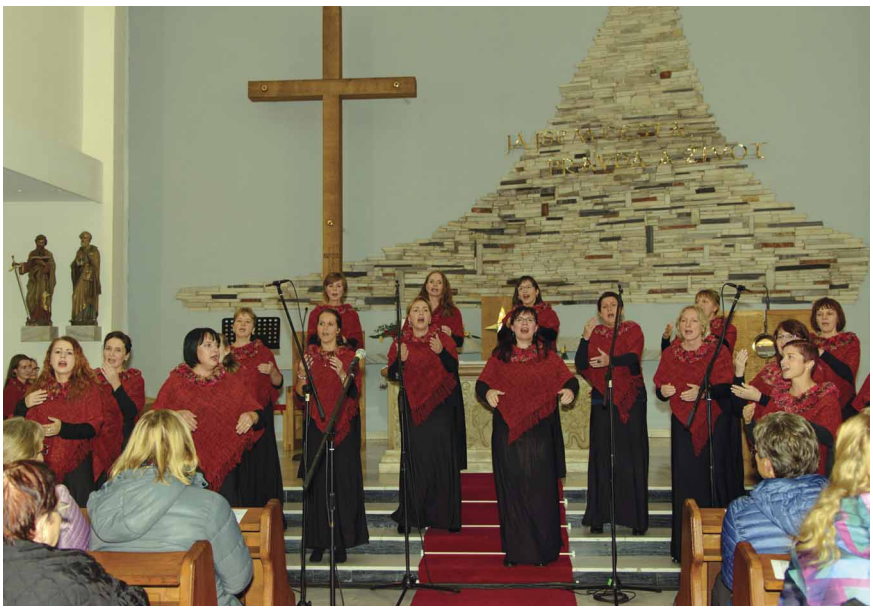

SmVaK Ostrava a EduLudus jsou díky Stromu života school friendly

Poté, kdy byl program oceněn jako jeden z nejinovativnějších u nás v prestižní soutěži Eduina, uspěl i v soutěži Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje s názvem *School Friendly*.

Do pátého školního roku vstoupil program Strom života o významu vody pro člověka a přírodu. V minulém školním roce se k němu přidala Planeta Oxidan určená pro nejvyšší ročníky základních škol. Oba programy sklízí kromě nadšeného přijetí u dětí druhého stupně základních škol, pozitivních reakcí ze strany rodičů a učitelů také ocenění odborné veřejnosti a podnikatelského sektoru. Na začátku roku 2019 se dostal Strom života mezi finálovou dvanáctku prestižního klání Eduina, nyní vystoupal na stupně vítězů jako jeden z nejpřínosnějších vzdělávacích programů v Moravskoslezském kraji. Oba programy vyvinuli ve spolupráci experti ze SmVaK Ostrava s odborníky na inovativní formy vzdělávání ze spolku EduLudus.

Soutěž School Friendly vyhlašuje Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje. Oceněny v ní jsou podle sdružení podnikatelské subjekty, které spolupracují s různými typy škol v kraji – od školek až po univerzity, propojují, sdílejí a dále rozvíjejí spolupráci mezi firmami a školami a ukazují cestu, motivují, pomáhají měnit myšlení a převzaly spoluodpovědnost za budoucí generace.

Ocenění nejúspěšnějších firem v třetím ročníku soutěže proběhlo na slavnostním galavečeru *Region pro sebe* 9. prosince 2019. Hodnocení měla na starosti odborná komise složená ze zástupců podnikatelského, vzdělávacího a veřejného sektoru. Program SmVaK Ostrava vystoupal na stříbrnou příčku za společnosti Tieto a Finidr, které obdržely za svou spolupráci se školami platinové a zlaté ocenění.

„V minulém období si získala hra ve školách takovou popularitu, že termíny pro daný školní rok jsou pravidelně beznadějně obsazeny během několika dnů poté, kdy zřizovatele škol – tedy města a obce – o této možnosti informujeme. To se potvrdilo i v letošním školním roce. Dělá nám to radost a zároveň nás to zavazuje do budoucna k tomu, abychom vzdělávací programy dále rozvíjeli a zaměřovali je na oblasti, kde je to aktuálně potřeba. Téma vodních zdrojů, péče a zacházení s nimi, jejich efektivní využívání, a naopak rizika související s vodním hospodářstvím jsou v současnosti intenzivně diskutovanými tématy. Stejně jako nakládání s odpady a odpadní vodou. Vše navíc dětem předáváme v takové formě, aby si získané poznatky, znalosti, dovednosti a návyky uložily v mozku jako automatizované vzorce chování, jednání a kompetencí. Jako něco, o čem nemusí hluboce přemýšlet, ale je pro ně přirozené se takto odpovědně chovat,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Vzdělávací program o významu vody pro člověka a životní prostředí s názvem Strom života odstartoval v základních školách v Moravskoslezském kraji v dubnu 2016. Od té doby se hra dočkala více než 220 realizací a zúčastnilo se jí více než 3500 žáků pátých až sedmých tříd. Jen v druhém pololetí uplynulého školního roku se zapojilo více než 1100 dětí.

Obě vzdělávací hry využívají metodu Edularp (z anglického educational live action role playing – hraní rolí na živo). Výhodou pro školy je to, že realizátoři přijedou přímo za dětmi do škol a program je poskytovaný bezplatně.

Na začátku roku 2019 představila vodárenská společnost další variantu vzdělávacího programu o vodě a jejím významu, tentokrát byla vyvinuta pro nejvyšší třídy základních škol a víceletá gymnázia a nese název Planeta Oxidan. *„Výrazněji akcentuje společenskou odpovědnost při nakládání se zdroji. Děti si díky hře uvědomí, že rozvoj společnosti není možný bez spolupráce a udržitelného zacházení s vodními zdroji a produkovanou odpadní vodou. S každou zúčastněnou třídou pracují naši animátoři – většinou studenti a absolventi pedagogiky nebo psychologie - zážitkově celý vyučovací den. Jdou do hloubky a kromě logického uvažování působí výrazně na emoční stránku vnímání, kterou během hry u dětí rozvíjí. Jsme přesvědčeni o tom, že to je cesta k tomu, aby si děti odnesly z programu co nejvíce a nevypustily vše z hlavy hned v prvním momentě, kdy si zapnou mobilní telefon nebo tablet a přihlásí se na svou oblíbenou sociální síť,“* říká Josef Kundrát ze spolku EduLudus, který obě hry ve spolupráci s odborníky ze SmVaK Ostrava vyvinul.

Vzdělávací hry o vodě vzbuzují pozitivní reakce dětí, učitelů i rodičů

Že mají obě vzdělávací hry o vodě úspěch u rodičů, učitelů i žáků jsme psali opakovaně. A že to je pravda, dokládají příspěvky níže. Podobné příspěvky a nadšené reakce nám dělají radost. Ukazují nám, že jsme se vydali správnou cestou nejen podle toho, jak jsme o tom přesvědčeni my samotní, ale také podle toho, jak na programy reagují ti, kterým jsou určeni – děti.

Co na to děti?

Když jsem se dozvěděla, že máme mít 13. prosince zase nějaký program s vodou, tak mě to popravdě moc nezaujalo. Neberte mě špatně. Zajímám se o ekologii celkově, ale původně jsem si myslela, že to bude nějaká tři hodiny dlouhá přednáška, během které si budu moct číst. Víc už jsem se mýlit nemohla!

Když se u nás objevili čtyři cizí lidé a postavili nám židle do kroužku, začala jsem být zvědavá. Začali nám vysvětlovat pravidla nějaké hry jménem Planeta Oxidan. Nikdo z nás netušil, o co jde. Ze začátku to popravdě ani nikdo nechápal. Když jsme se rozdělili na dvě skupiny a začali hrát, už nám to bylo jasné. Stala se z nás nová civilizace Planety Oxidan a museli jsme začít budovat nový svět. Ze začátku každý myslel hlavně na sebe a chtěl vydělat co nejvíce kreditů neboli peněz. Když nám ale začala ubývat čistá voda, tak nám došlo, že jsme v pěkném maléru a musíme začít jednat.

Začali jsme stavět různé skládky a čističky vod (v některých případech i rakety s výzkumem za záchranu vody), ale ani to nestačilo. Také se nám začal hromadit odpad, který jsme vyprodukovali. To nebylo dobré… Potom, když jsme se zuby nehty drželi, nám druhá skupina poslala jejich množství odpadu. Jak podlé! Rozhodli jsme se úder vrátit a poslat jim jejich odpad zpět. Ale stále to nestačilo na zachránění vodních zdrojů, a tak jsme se dohodli, že uzavřeme s druhou skupinou mír a rozdělíme se o vodu.

Všichni jsme byli šťastní, že se už nemusíme starat o odpad a vodu a zase rozjet byznys. Ale vzápětí nám druhá skupina znovu poslala jejich odpad. To bylo jasné vyhlášení války! Začali jsme se připravovat. Po nějakém čase nám vedoucí sdělila, že si můžeme vybrat ze tří zakončení hry. Mír, ekonomická válka a válka.

I když jsme věděli, že to není nejmoudřejší, tak jsme zvolili válku. Když nám ji přece vyhlásili oni, tím že na nás doslova házeli odpad! To je logické! No, vzápětí nám všem došlo, že to byla chyba, protože jsme se zničili navzájem. A bylo po srandě.

Poté, co jsme si doslova uklidili, co jsme si nadrobili. Tak jsme každý sdělili své dojmy ze hry. Tam jsme se dozvěděli, že druhá skupina nám nechtěla ublížit, ale byli ještě v horší situaci než my a měli plán. Ale aby ho uskutečnili, museli se zbavit odpadu. No co už, válka proběhla a ztráty byly na obou stranách. Úplné většině se program velmi líbil a bylo nám líto, že už končí. Všichni jsme si z toho odnášeli silné dojmy. Dokázali jsme se semknout jako komunita, ale taky jsme dokázali proti sobě bojovat. Myslím, že se nám všem dostala do podvědomí důležitost vody na světě. Smutné je ale to, že situace, ve které se nacházíme teď my, jako společnost, není nějaká hra, ale je to krutá realita.

Program Planeta Oxidan vytvořili experti na inovativní formy vzdělávání ze spolku EduLudus a SmVaK Ostrava. Hra využívá metodu Edularp, tedy hraní rolí naživo, což je pro žáky zajímavější než memorování suchých dat. Tato metoda navíc klade důraz na aktivitu každého žáka. **Zuzana H., 9. A**

Co na to učitelé?

Chtěla jsem vám moc poděkovat za páteční realizaci projektu Strom života na naší škole. Dětem se hra moc líbila, užily si ji a věřím, že si do života odnesly spoustu nových poznatků a zkušeností, na které budeme moci navázat i ve výuce. Velká pochvala patří také týmu animátorů.

Chtěla bych také poděkovat SmVaK Ostrava za sponzorování tohoto projektu.

Přeji pěkný den
Marcela C. ZŠ Starý Jičín

Dobrý den, chtěla bych touto cestou pochválit lektorky, které vedly projektový den na naší škole. Děti byly nadšené. Zároveň bych se ráda přihlásila o uvolněné termíny, které jste zmiňovala v telefonu.

Děkuji.

S pozdravem
Mgr. Petra H. ZŠ Moravská, Havířov

Rekordní účast na Vodař Bowling Cupu!

Vítězem čtvrtého ročníku turnaje o největší bowlingové borce mezi vodaři se stal tým Petra Lachkého z novojičínského střediska čistíren odpadních vod!

Rekordních 38 motivovaných tříčlenných a výjimečně dvoučlenných týmů se utkalo na tradičním bowlingovém turnaji, který pro své zaměstnance pořádá společnost SmVaK Ostrava. Klání proběhlo na tradičním místě v tradičním čase – tedy v bowlingové herně Zuzana v Ostravě – Porubě – v pátek předcházející svátku svatého Martina. Po předloňské zkušenosti, kdy se ukázalo, že zájem o prestižní sportovní setkání je takový, že nestačí obsadit pouze část herny, ale je nezbytné zamluvit všech sedm drah, se ukázalo, že atraktivita bowlingového setkání mezi vodaři stále roste. Bowlingová aréna praskala ve švech a účastí 113 hráčů a řady fanoušků narazila na svůj kapacitní limit.

Změny na stupních vítězů

Petr Lachký z ČOV Fulnek se svými kolegy Václavem Kocúnem a Miroslavem Martinským se poučil z loňska, kdy obsadil bronzovou pozici, vyladil formu ve správný čas a s náskokem 25 kuželek porazil druhý tým v pořadí, který dorazil z ČOV Frýdek-Místek pod vedením kapitána Martina Ručky. Na třetí příčce letos skončil tým Lenky Slovákové z Úpravny vody Podhradí – loňský vítěz turnaje.

Rekordní zájem potěšil

Pravidla byla stejná jako v minulých ročnících. Hrála tříčlenná družstva, počítaly se výsledky dvou nejlepších hráčů, hrálo se dvoukolově a výkony se sčítaly do celkového umístění.

Stejně jako v loňském roce byly nejlepší týmy odměněny poháry, diplomem a cenami – často s logem vodárenské společnosti. Všichni hráči si za odvahu se turnaje zúčastnit odnesli tričko s logem společnosti a bowlingovým Panem Kapičkou.

„Zájem mých kolegů o již tradiční turnaj mě opravdu překvapil. A to velmi pozitivně. Dělá mi radost, že se lidé chtějí potkávat i mimo kanceláře, jednotlivá střediska a další pracoviště. Atmosféra byla neskutečně pozitivní a energická. Samozřejmě, že jde v první řadě o sport a všichni se snaží podat co nejlepší výkon, aby jejich tým uspěl. Ale jde také o dobrou příležitost se potkat s kolegy z jiného a třeba i dost vzdáleného pracoviště a neformálně pohovořit o pracovních záležitostech, nebo věcech, které je trápí. Setkávání se a vzájemná komunikace jsou zásadní pro úspěšné fungování všech společností v jakémkoliv oboru lidské činnosti,“ říká generální ředitel Anatol Pšenička.

Prověrky bezpečnosti práce a požární ochrany

Zaměstnavatel je dle ustanovení zákoníku práce (§ 108, odst. 5) povinen organizovat nejméně jednou ročně prověrky bezpečnosti ochrany zdraví při práci na (dále BOZP) všech pracovištích a zařízeních po dohodě s odborovou organizací. Zároveň je zavázán k tomu, aby zjištěné nedostatky odstranil.

Tak jako v předešlých letech, byly i vloni v průběhu dubna až října provedeny výše uvedené prověrky. *„K jejich zajištění byly jmenovány příslušnými odbornými řediteli prověrkové komise, které byly sestaveny z předsedy komise, jednatele komise a členů komise. Předsedou byl ve většině případů jmenován vedoucí provozu, jednatelem bezpečnostní technik a členy byli ve většině případů vedoucí středisek, nebo technici. Členem prověrkové komise je vždy také zástupce odborové organizace,“* popisuje bezpečnostní technička SmVaK Ostrava Svatava Eggová.

Během jednotlivých prověrek provádí vždy komise kontrolu pracoviště včetně dodržování právních předpisů a směrnic vydaných zaměstnavatelem. Pro zjištěné závady a nedostatky na pracovištích nebo zařízeních po dohodě s bezpečnostním technikem – jednatelem komise, vyhodnocuje možná rizika ohrožující zdraví zaměstnance, nebo poškození majetku společnosti.

Jak hodnotíme rizika

V naší společnosti se pro hodnocení rizik používá polokvantitativní bodová metoda. Ta je charakterizována součinem několika faktorů vyjádřených ve vzorci **R = P×N×H**.

R představuje míru rizika, **P** pravděpodobnost vzniku a existence rizika, **N** – pravděpodobnost následku a jeho závažnost, **H** označuje názor hodnotitele. Každý faktor je podle závažnosti hodnocen stupnicí od 1 do 5. Výsledný součin těchto faktorů určí celkovou míru rizika.

Hodnotitel využívá pro každou závadu, nebo nedostatek dle závažnosti neshody známku od 1 do 5 následovně:

1. bezvýznamné riziko
2. akceptovatelné riziko
3. mírné riziko
4. nežádoucí riziko
5. nepřijatelné riziko

„Za pomoc, ochotu a vstřícnost při prováděných prověrkách si všichni kolegové zaslouží poděkování,“ uzavírá Eggová.

Proběhlo školení pátračů

Patnáct pátračů na vodovodní síti SmVaK Ostrava se v druhé polovině října zúčastnilo pravidelného školení v areálu Úpravny vody Nová Ves.

Tenkrát bylo školení, které se pořádá ve dvouletých cyklech, připraveno ve spolupráci s brněnskou společností Radeton, která se zabývá trasováním a vyhledáváním úniků na vodovodní síti. Program byl rozdělen na teoretickou a praktickou část. Technické zajištění zabezpečili pracovníci vodárenského měřicího vozu. Po zkušenosti z minulých let s ohledem na obsáhlost problematiky bylo rozděleno do dvou dnů.

„První školicí den byl zaměřen na trasování inženýrských sítí. Tématy byla minimalizace rizik poškození cizích sítí použitím pasivních frekvencí, metody efektivní aplikace trasovacího signálu z vysílače nebo induktivní režim. Zabývali jsme se problematikou indukcí na jiné sítě, minimalizací rizik vzniku indukcí a následného rozlišení trasované sítě od sousedních vedení. Vysvětlili jsme si význam správného používání dvou zásadních trasovacích režimů - Maxima a Minima. Tématem byly také problematika a spolehlivost výsledků měření hloubky ručními lokátory, měření velikosti a směru proudu nebo měření parametrů signalizačních vodičů při přejímkách. Kromě teoretického vysvětlení tématu nechyběly ani praktické ukázky v terénu a na polygonu, školitel zodpověděl řadu dotazů z praxe a seznámil nás s novinkami v oboru,“ říká vedoucí oddělení vodovodů SmVaK Ostrava Roman Bouda.

Během druhého školicího dne se pátrači věnovali lokalizaci úniků na vodovodní síti. Probíraly se postupy a nástroje pro preventivní vyhledávání skrytých úniků vody, korelační měření (teorie korelátoru, chyby při zadávání potrubí, rychlost šíření zvuku) nebo akustický odposlech z hlediska frekvence, vlivu povrchu nebo typu potrubí na tuto metodu. *„Věnovali jsme se také lokalizaci poruch na materiálech z PVC a PE, lokalizaci úniků vody za ztížených podmínek, jako jsou například hluk pocházející z dopravy a další rušivé vlivy. Vše bylo samozřejmě spojeno s praktickými ukázkami v terénu a na polygonu. Vše si navíc mohl v praxi otestovat také generální ředitel Anatol Pšenička, který praktickou část školení na novoveském polygonu během druhého dne navštívil,“* popisuje Bouda.

Psí osvěžení od vodařů

Na konci letních prázdnin proběhla v areálu základní školy v Bystřici nad Olší již sedmá Hafiáda. Zábavný den pro rodiny s jejich psími miláčky byl plný sportovních psích soutěží.

Oproti standardních výstav a soutěží, kterých se mohou účastnit pouze čistokrevní šampioni s dlouhými rodokmeny, mohou na Hafiádě bojovat o příčky nejvyšší všichni pejsci bez ohledu na věk, původ či rasu. I proto nese soutěž motto Zábavný den pro celou rodinu se psy – Bez rasových předsudků. Důležité je také zapojení dětí do řady disciplín – především v podobě cvičitelů svých miláčků.

Akce se poprvé konala v roce 2012. Výtěžky jsou každoročně využity na dobročinné účely. Jak jinak – tam, kde jde o dobro pejsků. Proto byli v minulosti podporováni pejsci v nouzi, pomoc putovala také k útulkům nebo do Moravskoslezského spolku na ochranu zvířat.

Soutěže se konaly v 11 disciplínách, ať již šlo o soutěže v poslušnosti, kráse nebo sportovní výkonnosti. Veškeré informace najdete na www.hafiada.cz. Pravidelnou součástí jsou také ukázky canisterapie, psích sportů nebo praktické ukázky, jak se chovat, když potkáte ve volné přírodě opuštěného psa.

Co má celá akce společného s vodaři? Středisko vodovodních sítí Třinec zajistilo pro akci malou cisternu s objemem 1,5 ku-

bíku pitné vody, díky níž měli všichni zúčastnění během horkého dne přístup k osvěžení. Ať již v podobě koupele po některé z náročných disciplín, nebo jako součást pitného režimu. A jak se shodli organizátoři i zúčastnění – přišlo to opravdu vhod.

VODARENSTVI.cz

Dejte o sobě vědět ve světě vodarenstvi.cz

Vzdělávací a informační portál:
vše o nejcennější surovině na jednom místě

Nabídka spolupráce s portálem www.vodarenstvi.cz

KDO JSME?

- **Nejvýznamnější vodárenský server** v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- **Nezávislý zdroj informací a zpravodajství** o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky, techniky i management
- Přináší **každodenní zpravodajství** z České republiky i ze zahraničí
- **10 tisíc přístupů** měsíčně
- **Nová grafická i obsahová podoba** portálu od února 2017
- Portál **s podporou vodárenských společností a dalších oborových organizací** (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- **Záběr portálu se postupně rozšiřuje** o další sekce
- Portál je **aktualizován na každodenní bázi** několika příspěvky

CO NABÍZÍME?

- Partneři můžou inzerovat formou **banneru s proklikem na vlastní korporátní nebo produktové stránky**
- Je možné zadávat **textovou placenou inzerci a PR články**
- Jako protiplnění server mimo jiné zveřejní **informace o novinkách, aktuálním dění nebo technických řešení partnerů.** Zaslané podklady jsou redakcí upraveny do novinářské podoby dle domluvy s klientem
- Ceny jsou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzerce a dalších parametrech
- Inzerce **již od 3 000 Kč za banner** měsíčně dle dohody
- **O vašich produktech, službách a aktivitách se dozvědí všichni, kdo působí v českém vodárenství, ale také laická veřejnost**

Kontakt: inzerce@vodarenstvi.cz, +420 601 085 000 **www.vodarenstvi.cz**

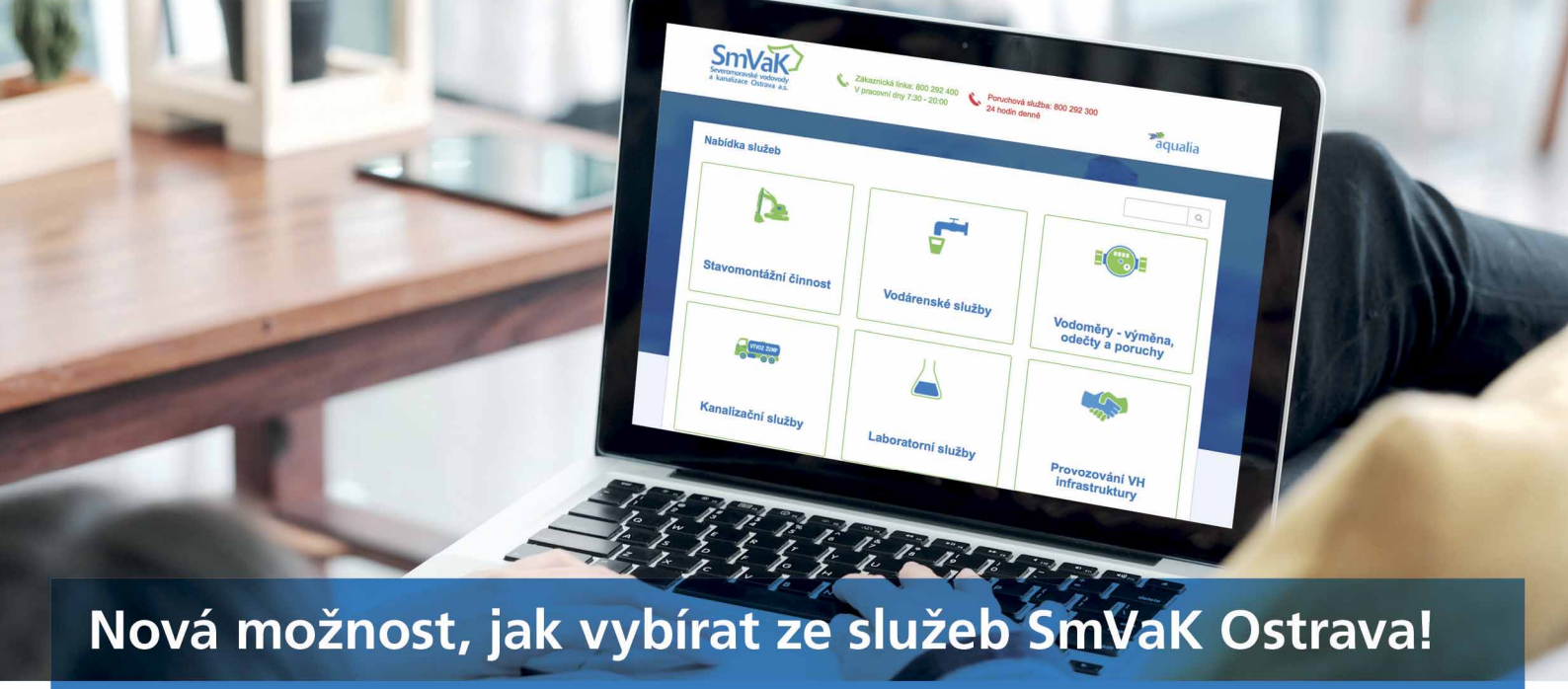

Nová možnost, jak vybírat ze služeb SmVaK Ostrava!

Vyplňte svůj požadavek v pohodlí domova od počítače!
Zbytek už vyřešíme společně!

Co hledat? 9 oblastí služeb, celkem 50 položek

Přípojky | Technické činnosti | Stavomontážní činnost | Vodárenské služby | Vodoměry – výměna, odečty a poruchy Kanalizační služby | Laboratorní služby | Provozování infrastruktury | Prodej produktů a materiálů

Jak to funguje?

- Vyhledáte službu, která vás zajímá
- Vyplníte základní požadované údaje (nástroj vám pomůže)
- Ozveme se vám s návrhem řešení a rozpočtem
- Vaše žádost je nezávazná, nic nepodepisujete, neplatíte…

Nevíte si s vyplněním formuláře rady?

- Pomůžou vám vyškolení profesionálové na zákaznických centrech nebo bezplatné zákaznické lince SmVaK Ostrava!

Kde hledat? www.smvak.cz

SmVaK

SmVaK Ostrava jsou největší vodárenskou společností v Moravskoslezském kraji. Dodávají pitnou vodu více než jednomu milionu lidí. Odvádí a čistí odpadní vodu pro více než půl milionu lidí. Kromě hlavní činnosti společnost nabízí řadu dalších služeb souvisejících se starostí o vodu.

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. **www.smvak.cz**